DODATKI: kalendarz na 1995 r.

PAŁUKI

NR 52

PISMO LOKALNE ROK IV /NR 149/ 29 GRUDNIA 1994 ISSN 1232-0951 INDEKS 322547 CENA 7000 ZŁ

Z okazji zbliżającego się Nowego Roku 1995 życzę wszystkim mieszkańcom gminy Żnin dużo zdrowia i radości w życiu osobistym i rodzinnym.

burmistrz Leszek Jakubowski

Czas kolęd i szopek

Jasełka w Szkole Podstawowej w Gogółkowie. Od lewej stoją: Marta Warda, Katarzyna Kromrych, Patryk Tabaszewski, Karol Rozwarski, Łukasz Krysztofiak, Dorota Jamrug, Lila Budzicka. *fot. Maria Warda*

Na całych Pałukach już na początku adwentu w szkołach i kościołach przygotowywano jasełka.

Niektóre przedstawiano przed wigilią, inne będą po świętach oraz po Nowym Roku. Dzieci cieszą się, bo dla nich to nowość, wszakże przez lata nikt nie śmiał wystawiać jasełek w szkole.

Dzieci ze szkoły w Gogółkowie przygotowane przez nauczycielki **Violettę Mrówczyńską** i **Joannę Michalik**, z przejęciem odgrywały aniołki, pastuszków, ale najważniejsza była oczywiście Matka Boża, którą grała **Marzena Judek** i św. Józef, którego grał **Robert Kluczyński**.

Dla maluchów to z pewnością nowość, dla starszych - tradycja.

MARIA WARDA

O jasełkach w Szkole Podstawowej nr 2 w Żninie i o gwiazdce w Łabiszynie czytaj na stronie 4.

POM Żnin

Upadłej masy coraz mniej

14 grudnia 1992 r. sąd ogłosił upadłość Państwowego Ośrodka Maszynowego w Żninie. Ostatnio pojawiła się szansa sprzedaży reszty mienia, znajdującego się w Żninie.

NIECO HISTORII

W marcu 1991 r. w Państwowym Ośrodku Maszynowym w Żninie zrobiło się źle. Zapadła decyzja o likwidacji przedsiębiorstwa. Firma składająca się z zakładu w Żninie i filii w Żernikach miała iść pod młotek. Warsztaty o powierzchni około 5.000 m^2, olbrzymie magazyny, hale, biurowiec, 35 zakładowych mieszkań i majątek ruchomy - oto co oferowano potencjalnym nabywcom.

Minęły ponad dwa lata. Co przez ten okres zdziałano, jak wygląda obecna sytuacja?

W ciągu minionych lat część obiektów udało się sprzedać, m.in. halę przy ul. Składowej spółce jont-venture *Preva,* sp. z o.o w Żninie za ok. 550 mln. zł, stację benzynową w Żernikach, bloki mieszkalne odsprzedane zostały pracownikom, biurowiec przy ul. Kl. Janickiego w Żninie kupił Urząd Skarbowy. W ośrodku szkoleniowym przy ulicy Jasnej urządzono Szkołę Podstawową nr 6.

ciąg dalszy na s. 5

Jeszcze dwa dni do denominacji

Bankowy Sylwester

Zbliża się koniec roku i większość ludzi zastanawia się, jak spędzić noc sylwestrową. Jedni wybiorą się na bale sylwestrowe, inni spędzą przełom roku na kameralnych spotkaniach rodzinno-przyjacielskich. Większość pracowników banków w ten wieczór będzie ciężko pracować.

Ostatni dzień roku zawsze był pracowity dla bankowców. W tym roku pracy będzie jeszcze więcej niż zwykle. W związku z denominacją złotówki roczny bilans zamknięcia będzie obliczany w starych nominałach, natomiast bilans otwarcia obrotów - już w zdenominowanej walucie.

Pracownicy Banku Gdańskiego SA w Żninie według przewidywań kierownictwa powinni uporać się ze wszystkimi czynnościami do wieczora. Tak więc wieczór sylwestrowy spędzą w gronie najbliższych.

Bank Spółdzielczy w Janowcu Wlkp. do tej operacji przygotowuje się już od pewnego czasu. Pracownicy uczestniczyli w naradach szkoleniowych. Odbyło się testowanie nowego systemu komputerowego. Główną bowiem pracę wykonają komputery. Na nowe wartości należy przeliczyć wszystkie wkłady oszczędnościowe, do tych wkładów należy naliczyć odsetki, kredyty i pozostały majątek. Ostatnie wyciągi bankowe z operacjami ze starego roku dyrektor banku spółdzielczego **Leonard Napierała** odbiera z BGŻ w Bydgoszczy 31 grudnia 94 r. o godz. 17^{00}. Muszą one zostać zaksięgowane jeszcze tego samego dnia.

Jak poinformowała nas główna księgowa banku **Jadwiga Piniarska**, prace bankowe trwać będą w sylwestrową noc i w Nowy Rok. Pracownicy będą się jednak wymieniać i w Sylwestra pracować będzie sześć pań łącznie z dyrektorem. Czy będzie szampan? Chyba tak, ale w minimalnych ilościach, bo rachunki w banku muszą się zgadzać.

Tadeusz Szudy, dyrektor Banku Spółdzielczego w Kcyni powiedział nam: - *Bank właśnie zakończył już przygotowania do denominacji. Pracownicy banku w Kcyni w celu przygotowania denominacji będą pracować w dniu 31.12.94 i 1.01.95. Od nowego roku przy wypłatach i wpłatach każdy klient będzie otrzymywał dodatkowy dokument, na którym będzie stara i nowa wartość pieniężna.*

Pracownicy żnińskiego Banku Spółdzielczego w ostatnim dniu roku o godz. 18^{00} otrzymają z Bydgoszczy dokumenty operacyjne i Sylwestra oraz Nowy Rok również spędzą w pracy.

ciąg dalszy na s. 5

Hydro - światowy producent doskonałych nawozów sztucznych

HYDRO

Już dziś na stronie 9 zasady stosowania nawozów sztucznych firmy *Hydro*

Nawozy *Hydro* kupisz tylko u dealera - Spółdzielni Rolniczo-Handlowej *Rolnik*, Żnin, ul. 700-lecia 32 oraz w jej magazynach w Jadownikach i w Słębowie.

Gąsawa

Starzy i nowi sołtysi

W 19 sołectwach gminy Gąsawa w grudniu wybierano w zebraniach wyborczych sołtysów, ich zastępców i rady sołeckie.

Mieszkańcy poszczególnych wsi nie wykazali zbyt dużego zainteresowania tym, kto będzie ich wieś reprezentował, bowiem uprawnione do głosowania w całej gminie są 3.194 osoby, a w wyborach brało udział 450.

W sołectwie Annowo-Wiktorowo sołtysem został **Franciszek Andler**, jego zastępcą **Wanda Sikora**. W Biskupinie sołtysem została **Maria Dobrosielska**, jej zastępcą - **Antoni Dobrosielski**. W Chomiąży Szlacheckiej wybrano **Danutę Wykrętowicz**, którą zastępować będzie **Feliks Zieliński**. W Drewnie wybrano **Stefana Krygiera** i zastępcę **Henryka Krygiera**.

W Komratowie głosowano na ponad 80-letniego **Józefa Winiarskiego**, jego zastępcą będzie **Mieczysław Mazany**. W sołectwie Laski Wielkie i Małe wyborcy wybrali **Stanisława Ratajczaka**. W Łysininie wybrano **Henryka Mataczyńskiego**, zastępca - **Rafał Skibiński**.

W Marcinkowie Górnym i Dolnym wybrano **Floriana Tuczyńskiego**, jego zastępcą został **Władysław Matusiak**. W Gąsawie sołtysem został **Jan Owczarzak** a jego zastępcą **Józef Tomaszewski**. W Gogółkowie wybrano **Henryka Zieleniewicza**, jego zastępcą została **Barbara Pawlicka**. W Głowach sołtysem została **Ewa Duszyńska**, jej zastępcą - **Roman Duszyński**.

W Godawach wybrano **Tomasza Grajka**, jego zastępcą został **Dariusz Kotwica**. **Franciszek Maciejewski** został sołtysem w Nowej Wsi Pałuckiej, jego zastępcą **Jan Szablewski**. W Obudnie wybrano **Mieczysława Gęsickiego**, jego zastępcą jest **Andrzej Gaura**.

Krystyna Kupiecka została sołtysem w Oćwiece a zastępować ją będzie **Andrzej Kruszyna**.

W Pniewach wybrano **Mikołaja Sobczaka**, jego zastępcą będzie **Małgorzata Grajek**. W Piastowie i Rozalinowie sołtysem został **Józef Pieczara** z Rozalinowa a jego zastępcą **Czesław Kaczmarek** z Piastowa.

W Ryszewku sołtysem został **Edmund Berend**, a jego zastępcą **Jerzy Berend**. W Szelejewie wyborcy wybrali **Edwarda Judka**, a funkcję zastępcy powierzono **Ryszardowi Zwolankiewiczowi**.

Spośród wybranych sołtysów czterech pełnić tę funkcję będzie po raz pierwszy.

MARIA WARDA

Kcynia

Sołtysi wybrani w 1994 r.

W wyniku wyborów dokonywanych przez mieszkańców poszczególnych wiosek sołtysami w gminie Kcynia zostali w poszczególnych sołectwach:

Chwaliszewo: **Stanisław Rakowski**
Dębogóra: **Krzysztof Budziszewski**
Dobieszewo: **Bolesław Jeżuchowski**
Dziewierzewo: **Henryk Łyszczarz**
Elizewo: **Jerzy Zieliński**
Górki Zagajne: **Jan Filipek**
Głogowiniec: **Jerzy Włodarski**
Grocholin: **Adam Kroll**
Gromadno: **Jerzy Wika**
Iwno: **Wiesław Mroczek**
Karmelita: **Michał Celi**
Kazimierzewo: **Ryszard Hemerling**
Laskownica: **Zenon Pluta**
Ludwikowo: **Mieczysław Stoszewski**
Łankowice: **Wojciech Jaskulski**
Malice: **Maria Dubiel**
Miastowice: **Waldemar Majda**
Mieczkowo: **Zofia Szarwark**
Nowa Wieś: **Maria Pazderska**
Palmierowo: **Józef Wilk**
Paulina: **Leon Paprzycki**
Piotrowo: **Stanisław Kaźmierski**
Rozpętek: **Zefiryna Dorsz**
Sipiory: **Jan Bajdala**
Słupowa: **Jacek Strychalski**
Smogulecka Wieś: **Ryszard Głowacki**
Studzienki: **Czesław Płócienniczak**
Suchoręcz: **Zygmunt Majchrzak**
Szczepice: **Stanisław Grzegorek**
Tupadły: **Stanisław Grabarski**
Turzyn: **Wojciech Śliwa**
Żarczyn: **Henryk Napierała**
Żurawia: **Kazimierz Skimina**

Przewodniczącym Komitetu Osiedlowego nr 1 w Kcyni został **Henryk Pezacki.** Przewodniczącym Komitetu Osiedlowego nr 2 w Kcyni został Bogdan Pezacki.

Większość wybranych sołtysów już uprzednio pełniła tę funkcję. Siedmiu jest nowych: **Mieczysław Stoszewski, Stanisław Kaźmierski, Jacek Strychalski, Czesław Płócienniczak, Stanisław Grabarski, Wojciech Śliwa, Stanisław Rakowski.** (jóm)

Służebność od 125 lat

Pozornie nic nie może łączyć dwóch pobudowanych przy różnych ulicach domów w Janowcu Wlkp., a jednak to właśnie z powodu ich dawnego związku zrodził się konflikt, który musiał rozstrzygnąć Sąd Rejonowy w Żninie.

Jeden z domów pobudowano przy Placu Wolności. W nim mieszkają państwo **M.**, drugi, przy ul. Dworcowej jest własnością państwa **G**. Domy te pobudowano przed 120 laty, mają drzwi wejściowe od ulic, przy których zostały pobudowane, jednak brama wjazdowa, którą można wjechać na podwórka tak państwa **G.**, jak i państwa **M.** jest jedna - od ulicy Dworcowej. Państwo **M.**, aby wywieźć śmieci czy wjechać samochodem muszą przejeżdżać przez podwórko państwa **G**. Mają to zapewnione prawnie na podstawie tak zwanej służebności zapisanej ponad sto lat temu w księdze wieczystej przez pierwszych właścicieli posesji. Przez lata kolejni właściciele domu przy Placu Wolności wywozili i wwozili przez bramę od ul. Dworcowej wszystko co niezbędne do normalnego życia, a ponieważ nie było samochodu czy motoru, tak często nie jeździli.

Teraz sytuacja się zmieniła. Syn państwa **M. - Mikołaj** często korzysta z bramy. Młody **Wiktor G.** nie pogodził się z częstym korzystaniem sąsiadów z bramy. Doszło nawet - mówiąc językiem prokurator **Grażyny Pawlaczyk** - do naruszenia nietykalności cielesnej **Mikołaja**.

Wiktor G. został oskarżony o to, że zmuszał państwa **M.** do określonego zachowania, czyli po prostu utrudniał korzystanie z wjazdu, pomimo że mieli to zapewnione poprzez wpis w księdze wieczystej.

Oskarżony **Wiktor G.** bronił się, że o istnieniu aktu notarialnego dowiedział się dopiero na policji, gdzie czytał go po raz pierwszy, choć przyznał także co innego: - *Pamiętam z dzieciństwa, że pan M. przyniósł jakiś akt notarialny do dziadka, była dyskusja, dziadek się zdenerwował i akt notarialny podarł.* Widać więc, że konflikty na tle korzystania z bramy były już przed laty.

Aby wyjaśnić sporną kwestię, na świadka powołano **Tadeusza Dobaczewskiego**, znanego i powszechnie szanowanego emerytowanego notariusza, który przez lata był rejentem w Żninie. Świadek **Tadeusz Dobaczewski** mówił, ze pierwsza umowa służebności tych posesji zapisana w księdze wieczystej odnotowana była przed 125 laty i figurowała w tych księgach do 1969 r. W tym to roku ktoś pomylił się przy przepisywaniu księgi wieczystej i nie wpisał danych na temat służebności, co jednak dla sprawy nie ma większego znaczenia, bo wpisy **nie były wykreślone**, a zatem służebność istniała. Pomimo zmiany właścicieli nieruchomości, uprawnienia z tego tytułu ma każdorazowy właściciel nieruchomości.

Sąd skazał **Wiktora G.**, który utrudniał wjazd **Mikołajowi M.** na 1 milion złotych grzywny uznając, że oskarżony naruszył nietykalność cielesną **Mikołaja**. Wyrok nie jest prawomocny. MARIA WARDA

Proces byłego sołtysa z Rogowa

Rok w zawieszeniu za manko w kieszeni

We wrześniu tego roku sołtys Rogowa **Stanisław D.** nie rozliczył się z części pieniędzy, które pobrał od podatników. Przeprowadzona u niego przez pracownice Urzędu Gminy z Rogowa kontrola dokumentów inkasowanych należności wykazała, że sołtys nie rozliczył się z kwoty 8.871.700 zł. Sprawa została skierowana do Sądu Rejonowego w Żninie.

Proces odbył się 21 grudnia. Były sołtys w trakcie wcześniejszych zeznań przyznał, że zagarniętą kwotę przeznaczył na remont samochodu, który rozbił w wypadku samochodowym jego syn. Samochód był pożyczony. Przed sądem zeznawali radca prawny gminy Rogowo **Henryk Klich**, podinspektor Urzędu Gminy d/s podatków **Renata Biniek** i sekretarz gminy **Weronika Wrzesińska**.

Z zeznań świadków wynikało, że sołtys powinien rozliczyć się w ciągu 7 dniu od momentu upływu terminu rozliczenia się z podatku.

Sołtysi nie otrzymali na piśmie informacji o obowiązkach, jakie na nich ciążą (od 1 stycznia 95 roku sołtysi będą instruowani co do terminów rozliczeń).

Sołtys do tej pory nie wpłacił zaległej kwoty 6.245.500 zł (2.740.000 odliczono mu od kwoty, jaką był dłużny, stanowiło to bowiem należną sołtysowi prowizję).

Przewodniczący **Wojciech Jarzębski** po wysłuchaniu świadków, którzy zgodnie twierdzili, że oskarżony cieszył się dobrą opinią, wydał wyrok skazujący na rok pozbawienia wolności z zawieszeniem na 2 lata. Zobowiązał też oskarżonego do zwrotu szkody 6.245.500 zł. Zakazał przez 2 lata zajmowania stanowisk służbowych oraz wymierzył 2 miliony grzywny. Takiego wyroku zażądała prokurator **Ewa Gadomska**.

Przewodniczący powiedział, że oskarżony jest osobą dojrzałą i podejmując się pełnić funkcję sołtysa musiał wiedzieć, jakie obowiązki na nim ciążą. Oskarżony nie bronił się i przyznał do zarzucanego mu czynu.

Wyrok nie jest prawomocny.

MARIA WARDA

Z policyjnego notesu

☐ 16 grudnia w Kcyni w sklepie GS *Merkury* wybito szybę wystawową wartości 1,2 mln. zł. (jóm)

☐ 21 grudnia około godz. 16^{00} na trasie Żnin-Murczyn miał miejsce wypadek drogowy. Samochód ciężarowy *jelcz* uderzył w tył autobusu PKS. Przyczyną zderzenia była śliska nawierzchnia. (el)

☐ W nocy z 21 na 22 grudnia o godz. 0^{20} na trasie T-5 w Cotoniu zderzyły się dwie ciężarówki. W wyniku kolizji śmierć poniósł kierowca jednej z nich. (el)

☐ W nocy z 21 na 22 grudnia w Rogowie dokonano włamania do punktu składowego ryb. (el)

Gorące wieści

☐ 25 grudnia 94 r. w Iwnie, gm. Kcynia podpalone zostały budynki gospodarcze, w tym stodoła należąca do sołtysa. Spłonęło zboże, siano, słoma, ciągnik. Straty oszacowano na 0,5 mld. zł. Sprawca podpalenia został w wyniku działania policji zatrzymany i oddany do dyspozycji prokuratury w Szubinie. (jóm)

PRZYSZLI NA ŚWIAT

5 XII: Patrycja Kubera (Piechcin)
14 XII: Agata Jankowska (Zalesie)
20 XII: Piotr Krzysztof Czarnecki (Annowo)

ZMARLI

Elżbieta Gnat, l. 85 (Żnin) **17 XII;**
podała do druku: **Teresa Dytman**

Proces młodzieży ze szkoły z Kowalewa

29 i 30 grudnia w bydgoskim Sądzie Wojewódzkim kontynuowany będzie proces przeciwko 16 byłym uczniom Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Kowalewie Wielkopolskim, oskarżonym o psychiczne i fizyczne znęcanie się nad uczniami pierwszych klas w roku ubiegłym (pisaliśmy już o tym w *Pałukach* nr 47).

Oskarżonym grozi kara od 3 do 15 lat więzienia. O procesie poinformujemy w następnym numerze. (dk)

Pokrzywdzeni poszukiwani

W okresie od września do listopada 1994 r. zanotowano w Janowcu przypadki wymuszania pieniędzy od uczniów miejscowych szkół. Miały one charakter rozbójniczy połączony z groźbą.

Przypuszcza się, że niektórzy młodociani nie zgłosili o tym nawet rodzicom, obawiając się konsekwencji ze strony prześladowców. Komisariat Policji w Janowcu prowadzący czynności dochodzeniowe prosi, aby uczniowie, wobec których dokonano lub usiłowano dokonać tego rodzaju przestępstwa, zgłosili się do Komisariatu Policji w Janowcu, ul. Szkolna 8. (cz)

Restauracja

"Pod Czaplą"
w Żninie
życzy
wszystkim swoim Klientom
pomyślności, radości
i braku trosk
w Nowym 1995 Roku.

Powitaj Nowy Rok razem z nami.
Są jeszcze miejsca na bal sylwestrowy.
Dzwoń pod numer 20-657

PAŁUKI
PISMO LOKALNE
Nakład 5.301 egz.
Wydawca i redaktor naczelny:
Dominik Księski.
Redaguje zespół:
Eugeniusz Dobaczewski, Marian Kawka, Aleksander Kmiećkowiak, Dominik Księski.

Stali korespondenci: Łabiszyn: Ryszard Nowicki, Anna Kamińska, **Rogowo**: Maria Warda, **Szubin**: Ryszard Nowicki, Zyta Janowiak, **Barcin**: Ryszard Nowicki, Igor Strózykiewicz, **Janowiec**: Czesław Czuliński, **Gąsawa**: Maria Warda, **Kcynia:** Józef Marosz, **Dąbrowa**: Paweł Domagalski, **Wapno**: Piotr Piotrowski, **Damasławek**: Artur Bromberger, **Żnin:** Sławomir Kujawa. **Sport:** Grzegorz Berdysz, Mariusz Kolasiński.
Adres redakcji: Żnin, Plac Wolności 7, tel. 209-28. **Sekretariat**: Ewa Poliwka i Mirosława Walczak. **Skład i łamanie:** WALKON Ewa Poliwka, Anna Zielińska, Mirosława Walczak, Iwona Palecka, Sławomir Kusz, Maciej Grzmiel. **Korekta:** Aleksandra Suchańska, Stanisław Tyrakowski. **Druk**: Prasowe Zakłady Graficzne w Bydgoszczy, ul. Wojska Polskiego 1. **Kolportaż**: Poczta Polska SA, "Ruch" SA.
Zastrzegamy sobie prawo skracania nadesłanych tekstów. Za treść reklam i ogłoszeń oraz zmiany w programie telewizyjnym nie odpowiadamy. Konto bankowe: *Pałuki, Pismo lokalne*, BG o/Żnin, 300878-9090-136. Prenumeratę pocztową przyjmują wszystkie urzędy pocztowe w całym województwie bydgoskim.

Punkty przyjmowania reklam i ogłoszeń:
Żnin, Sklep Majster ul. Kościuszki 1.
Gąsawa, kwiaciarnia Saba w Rynku
Kcynia, sklep Rywal, Rynek 19.
Rogowo, sklep Skrzat, ul. Kościelna 1.
Wapno, GOK i Biblioteka Publiczna, Świerczewskiego 12,
Dąbrowa Mogileńska, Paweł Domagalski, bar.
Zgłoszenia przyjmujemy też telefonicznie (tel. 20-966, 209-28) lub w redakcji.

Transplantacja a etyka

Oddać serce

W 1967 r. cały świat obiegła sensacyjna wiadomość: południowo-afrykański chirurg Christian Barnard z Kapsztadu przeszczepił umierającemu pacjentowi serce. Padła następna wielka bariera w transplantologii, tym razem była to głównie bariera psychologiczna i etyczna.

Transplantologia - dziedzina chirurgii zajmująca się przeszczepieniem tkanek i narządów - nie zaczęła się jednak od spektakularnej operacji w Kapsztadzie. Pierwszą nerkę przeszczepiono człowiekowi przed czterdziestu laty, żyją pacjenci z cudzą nerką już ponad 30 lat, a z przeszczepionym sercem - ponad 20 lat.

Postęp tego działu medycyny to przede wszystkim lata osiemdziesiąte. Prawdziwa bariera w rozwoju transplantacji to nie trudności techniczne, na które napotykał chirurg w trakcie operacji, ta bariera to nieznajomość mechanizmów działania antygenów tkankowych i brak skutecznych leków immunosupresyjnych, tzn. takich, które przeciwdziałają tym antygenom odrzucającym przeszczepiony organ jako ciało obce w organizmie biorcy. Walka toczyła się nie na salach operacyjnych, ale w ciszy laboratoriów. W latach osiemdziesiątych poznano te mechanizmy, wprowadzono nowe, skuteczne preparaty broniące przeszczep przed odrzuceniem. Transplantologia nabrała impetu.

Do końca 1993 r. Światowy Rejestr Transplantologiczny zanotował wykonanych z powodzeniem

350 TYSIĘCY PRZESZCZEPÓW NEREK,

50 tys. przeszczepów szpiku kostnego, 35 tys. przeszczepów serca, 30 tys. operacji transplantacji wątroby, 5 tys. przeszczepów trzustki i 2,5 tys. - płuc. W Polsce wskaźniki te są znacznie skromniejsze. Pierwszą operację przeszczepu serca wykonano dopiero w 1985 r., ogółem wykonano ich ok. 250. Polska transplantologia ustępuje znacznie czołówce światowej tylko pod względem ilościowym, jakościowo nie odbiegamy od dobrych, europejskich wyników leczenia.

Wydawałoby się, że podstawowe problemy zostały rozwiązane, a pozostaje tylko sprawa olbrzymich pieniędzy i doskonalenie metod operacyjnych oraz szukanie jeszcze lepszych środków zapobiegających powikłaniom pooperacyjnym.

Okazało się jednak, że wyłoniła się następna trudność - teraz główną troską i zmartwieniem transplantologów jest

BRAK WYSTARCZAJĄCEJ ILOŚCI DAWCÓW

narządów. Czekają nieuleczalnie chorzy pacjenci, czekają gotowe zespoły operacyjne... W Zachodniej Europie liczba pobieranych narządów waha się od 15 do 50 dawców na 1 mln mieszkańców, w Polsce tylko 4 dawców na 1 mln mieszkańców.

W każdym roku umiera w Polsce 3 tys. ludzi ze schyłkową niewydolnością nerek. Zdecydowana większość z tych chorych musiała umrzeć, bo zabrakło nerki do przeszczepu. Nie pieniędzy, nie umiejętności lekarzy, tylko po prostu - dawcy nerki. W 1991 r. w dwóch bardzo renomowanych i aktywnych ośrodkach chirurgicznych w Warszawie przeszczepiono 242 nerki, w 1992 r. - 168, a w 1993 r. nastąpił dalszy spadek. Do 140.

Dokładna analiza ksiąg zgonów 17 warszawskich szpitali wykazała, że w 1992 r. pobrano narządy w 66 przypadkach spośród 272 zmarłych, w których było możliwe pobranie nerek do przeszczepu. Lekarze są bezradni - rodziny zmarłych nie wyrażają zgody na pobranie narządu.

Kolejny przeszczep czy jeszcze jedna transplantacja serca, to już żadna sensacja. Ożywiamy się nieco czytając emocjonalne apele o zbiórce pieniędzy na operację jakiegoś nieuleczalnie chorego pacjenta, zwraca naszą uwagę profesor Religa, który grzmi o braku pieniędzy, a serce zaczyna nam radośniej bić, kiedy Jurek Owsiak zaczyna swój coroczny wspaniały show Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Współczujemy chorym, wpłacamy na różne konta i czujemy się lepiej, bo cóż więcej możemy zrobić. Czy na pewno nie możemy?

Większość z nas jest przekonana - lub tkwi to w naszej podświadomości - że pobieranie narządów do przeszczepu to akt braku poszanowania zwłok w majestacie śmierci. Akt profanacji. Panuje powszechna niewiedza o pojęciu śmierci, mamy duże wątpliwości, czy naprawdę nie ma żadnych szans na wyleczenie, skoro można pobierać narządy? A może to tylko śmierć kliniczna?

Nie zdajemy sobie także sprawy, że sprzeciw rodziny na pobieranie narządu ze zwłok naszego bliskiego to prawie zawsze

ZGODA NA ŚMIERĆ

- nie jednego, ale zazwyczaj kilku pacjentów czekających na dawcę.

Każdy uratowany przez transplantologów pacjent to nie tylko sukces lekarzy. Kryje się za tym także akt wielkiego serca i zrozumienia rodziny jakiegoś nieznanego nam zmarłego.

Transplantologia była wielkim bodźcem nie tylko dla rozwoju badań medycznych i rozwoju technik operacyjnych. Była także wielkim impulsem do naukowego przeanalizowania pojęcia śmierci, ożywiła burzliwe rozważania natury etycznej i moralnej oraz wprowadziła do prawa wiele nowych aspektów związanych ze śmiercią.

Kiedy i w jakich okolicznościach może lekarz pobrać od zmarłego narząd do przeszczepu? Kiedy, przy dzisiejszym stanie wiedzy, możemy uznać pacjenta za zmarłego?

Śmierć nie jest zjawiskiem jednocześnie obejmującym wszystkie nasze tkanki.

CZŁOWIEK UMIERA NA RATY.

Poszczególne tkanki ludzkie mają różny metabolizm tlenowy, tzn. zróżnicowany czas przeżycia bez tlenu. Klasyczne pojęcie śmierci to ostateczne ustanie krążenia krwi, co po pewnym czasie jest jednoznaczne ze śmiercią wszystkich tkanek. W tych przypadkach możliwość ewentualnego pobrania narządu do przeszczepu jest znacznie ograniczona i dotyczy tylko niektórych narządów, jak np. rogówki oka, które pobrane do 6 godzin po zgonie jeszcze mogą być użyte jako przeszczep.

Z chwilą, kiedy wprowadzono do medycyny różne leki i aparaty sztucznie podtrzymujące ciśnienie krwi i jej natlenienie, pojęcie śmierci uległo weryfikacji. Są przypadki, kiedy dochodzi do śmierci mózgu, ale dzięki tej aparaturze pracuje serce, krąży krew. Narządy jeszcze żyją, bo wymuszamy w nich krążenie krwi, ale ich czynność nie jest objawem życia człowieka. Człowiek jest martwy, bo obumarł jego główny organ zawiadujący życiem - mózg. Stan taki, kiedy dzięki sztucznemu wymuszeniu krążenia krwi i oddychania w martwym już człowieku żyją jeszcze niektóre jego narządy, może trwać od kilku minut do wielu dni.

Pojęcie śmierci mózgu jako całości zostało zdefiniowane pod koniec lat 60 i określono je nie dla celów transplantologii, tylko dla umożliwienia lekarzom jednoznacznego stwierdzenia śmierci i podjęcia na tej podstawie decyzji odłączenia aparatury medycznej.

ŚMIERĆ MÓZGU JEST NIEODWRACALNA.

Stwierdzenie tego stanu dokonuje się na podstawie badań, które bardzo rygorystycznie określone zostały przez Krajowy Zespół Specjalistów. W jego skład wchodzą największe autorytety lekarskie z dziedzin neurologii, anestezjologii i medycyny sądowej. Jeżeli specjalnie powołana przez dyrektora szpitala komisja lekarska stwierdzi dwukrotnym badaniem w odstępach 3 godzin śmierć mózgu, to powiadamia o tym fakcie dyrektora szpitala i po rozmowie z rodziną zmarłego

WYŁĄCZA SIĘ RESPIRATOR.

Ten właśnie czas - między stwierdzeniem śmierci mózgu, a decyzją o odłączeniu respiratora - to okres, w którym istnieje możliwość pobrania od zmarłego narządów do ratowania życia innych pacjentów.

Obecnie przygotowywany jest projekt ustawy, obejmujący swoim zakresem całokształt problematyki pobierania i przeszczepiania komórek, tkanek i całych narządów od zmarłych. Ustawa ta znajduje się już w komisji sejmowej i zostanie przedstawiona do zatwierdzenia przez sejm na początku nowego roku.

Tak jak w większości krajów europejskich przyjęto w niej dwa rozwiązania, w których lekarz będzie mógł pobrać narząd do przeszczepu. Jedno z nich to zgoda na pobranie po jego śmierci narządów, wyrażona przez człowieka za życia. Drugie rozwiązanie to pojęcie tzw. zgody domniemanej. Otóż każdy pełnoletni, który nie życzy sobie, aby był dawcą narządu może wyrazić sprzeciw, który powinien być udokumentowany w jednej z czterech różnych form. Może to być wpis w systemie ewidencji ludności lub w odrębnym centralnym rejestrze zgłoszonych sprzeciwów, może to być wpis w dokumencie stwierdzającym tożsamość, lub też oświadczenie na piśmie z własnoręcznym podpisem, lub ustne w obecności dwóch świadków. Stwierdzenie po śmierci pacjenta braku którejś z tych form sprzeciwu jest jednoznaczne z tzw. zgodą domniemaną i będzie upoważniało do pobrania od takiego zmarłego narządu do przeszczepu. Lekarz będzie ustawowo zobowiązany do sprawdzenia, czy pacjent przed śmiercią nie wyraził sprzeciwu w którejś z tych form.

Ustawodawcy wyszli z przyjętej w całym cywilizowanym świecie zasady, że nie istnieje prawo własności rodziny do zwłok zmarłego. Zgoda lub sprzeciw na pobieranie narządu po naszym zgonie jest tylko i wyłącznie naszą własną autonomiczną decyzją.

Jednak ustawa prawna to jedno, a praktyka w tak specyficznej i drażliwej materii - to drugie. Pewnej bariery psychologicznej nie można przełamać jednorazową ustawą i dlatego akceptacja rodziny na pobieranie narządów będzie miała nadal dla lekarzy podstawowe znaczenie.

Nie bez znaczenia dla naszych wątpliwości jest też brak powszechnej świadomości na temat stanowiska kościoła katolickiego wobec spraw pobierania narządów.

Papież Jan Paweł II przyjmując na audiencji członków Światowego Towarzystwa Transplantacyjnego potwierdził pozytywne stanowisko kościoła w tym względzie, stwierdzając że człowiek wyrażający zgodę, wykazuje

ŚWIADECTWO MIŁOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ,

które daje życie innym. Międzynarodowa Komisja Teologów Katolickich uznała definicję śmierci mózgowej przyjmując, że człowiek umiera, kiedy umiera jego mózg. Na konferencjach lekarskich wielokrotnie wybitni przedstawiciele Kościoła Katolickiego w Polsce publicznie przedstawiali stanowisko religii katolickiej na temat pobierania narządów po zgonie w celu ratowania życia innym. Może brak tej powszechnej świadomości stanowiska kościoła wynika z braku oficjalnego stanowiska Episkopatu, które dotarłoby do wszystkich wiernych?

Sprawy, o których piszę wydają się być odległe i nas nie dotyczące. Wierząc, że nas one nigdy nie będą dotyczyły, warto się jednak nad nimi zastanowić.

Rejon działania szpitala żnińskiego to obszar, który zamieszkuje około 50 tys. mieszkańców. W tej stosunkowo małej populacji są pacjenci, którzy żyją z przeszczepionym narządem, są też rodziny, które los wystawił na wielką próbę człowieczeństwa, każąc im decydować o pobraniu od swego najbliższego zmarłego narządów ratujących życie innych, są również osoby reprezentujące kościół katolicki, które w tych ciężkich chwilach pomagały tym rodzinom, są wreszcie ludzie, dla których przeszczep narządu jest jedynym ratunkiem. Żyjemy w tym środowisku, wśród tych ludzi - zastanówmy się.

ALEKSANDER KMIEĆKOWIAK

Janowiec

Targowiskowe targi

Sprawa lokalizacji targowiska w Janowcu jest, i pewnie długo jeszcze będzie, tematem dnia. Sprawa absorbowała radnych na dwóch minionych sesjach i zanosi się, że będzie rozpatrywana na kolejnej, pod koniec grudnia.

19 grudnia odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Przestrzegania Prawa oraz Gospodarki Budżetu i Finansów, poświęcone wypracowaniu opinii dla Rady Miejskiej co do lokalizacji targowiska dla miasta Janowca Wlkp.

Przypominam, że zapadła już uchwała Rady Miejskiej o przeniesieniu targowiska z Placu Wolności na ul. Strzelecką. Uchwała ta została oprotestowana przez niektórych mieszkańców, a najsilniej przez Związek Kombatantów.

Dyskusja radnych i członków komisji spoza rady była długa i wszechstronna. Racje za przeniesieniem targowiska są następujące: zwiększy się bezpieczeństwo ruchu drogowego w centrum Janowca; w dni targowe pojazdy tarasują ulice, przejścia, chodniki; zmniejszy się zanieczyszczenie środowiska spalinami; poprawi się estetyka Placu Wolności i całej Starówki Janowca Wlkp. Obecne targowisko nie odpowiada warunkom sanitarno-epidemiologicznym, brak jest bowiem szaletu i dostępu do bieżącej wody, a przepisy o handlu żywnością nakładają takie rygory dla targowisk. Centrum miasta wchodzi w okres rozkopów, będą niebawem prowadzone prace ziemne dla położenia kolektora sanitarnego i kanalizacji dla kabli telefonicznych.

Te wyżej wymienione, jak się wydaje, racjonalne argumenty radnych zderzają się z przeciwnymi opiniami mieszkańców z jednym tylko uzasadnieniem: bo tak jest wygodniej.

Na wspólnym posiedzeniu wyżej wymienionych dwóch komisji wypracowano opinię dla Rady Miejskiej, aby dokonać zmiany treści uchwały Rady o przeniesieniu targowiska z Placu Wolności na ul. Strzelecką, w ten sposób, że targowisko przenosi się tymczasowo, od 1 marca 1995 r. na czas prac ziemnych przy kolektorze kanalizacyjnym i prac ziemnych przy telefonizacji. Decyzję podjąć musi jednak cała Rada Miejska.

A my, klienci, miejmy tylko nadzieję, że przeniesienie targowiska na boczną ulicę wymusi na sprzedających obniżkę cen, aby w ten sposób zachęcić nas do przyjścia na ul. Strzelecką i dokonywania zakupów tak, jak dotychczas.

Przecież na całym świecie tak jest, że im dalej od centrum miasta, tym ceny są niższe. Może ta obniżka cen zrekompensuje nam te dodatkowe 400 m, jakie będziemy pokonywać na ul. Strzelecką?

DANUTA ŁUKOMSKA

Janowiec

Spotkanie burmistrza z dyrektorami

22 grudnia br. w Janowcu odbyło się spotkanie burmistrza **Antoniego Przedborskiego** z dyrektorami zakładów pracy oraz prezesami spółek działających na terenie gminy.

Gospodarz gminy poinformował ich o realizacji zadań społeczno-gospodarczych w 1994 r., z których na czoło wysuwa się budowa oczyszczalni ścieków i kolektorów, telefonizacja miasta oraz dalsze rozprowadzanie nitki wodociągowej w Świątkowie. Wspomniał też o nękającym gminę bezrobociu i innych problemach, których rozwiązania oczekuje społeczeństwo. Przedstawił w ogólnych zarysach najważniejsze zadania inwestycyjne i inne zamierzenia, jakimi pragnie się zająć w szczególności. Kierownicy zakładów poinformowali o aktualnej, trudnej niemal wszędzie sytuacji finansowej i gospodarczej kierowanych przez nich jednostek.

Wznosząc toast lampką szampana burmistrz życzył wszystkim szefom pomyślności w życiu osobistym i polepszenia sytuacji gospodarczej w przyszłym roku.

CZESŁAW CZULIŃSKI

kurs tańca

Żniński Dom Kultury zaprasza dzieci ze szkół podstawowych i młodzież ze szkół średnich na kurs tańca. W programie nauka tańca standardowego i latynoamerykańskiego.

Zapisy przyjmuje do 20 stycznia ŻDK. Spotkanie organizacyjne i pierwsze zajęcia odbędą się 28 stycznia (sobota) o godz. 11^{00}. Szczegółowych informacji udziela sekretariat ŻDK, tel. 20-517.

Bal nad balami w Janowcu

Za kilkadziesiąt godzin Nowy Rok w pięknie przystrojonej świetlicy Zakładów Mięsnych w Janowcu witać będą przy akompaniamencie strzelających szampanów uczestnicy wielkiego balu sylwestrowego. Organizowany on jest przez Komitet Obchodów 700-lecia Janowca i stanowi nieoficjalny początek jubileuszowych uroczystości i imprez. Bilety były ogólnie dostępne i za jedyny milion złotych od pary chęć uczestniczenia w tym historycznym ubawie zgłosiło tylko 45 par (są jeszcze miejsca dla 5 par). Nie zabiegaliśmy co prawda o udostępnienie listy gości, ale sądzić należy, że ten starannie przygotowywany przez znakomitego organizatora **Kazimierza Szczublewskiego** prolog wielkiego jubileuszu zaszczycą gospodarze gminy - przewodniczący Rady Miejskiej **Leszek Rutkowski**, burmistrz **Antoni Przedborski**, przewodniczący komisji gospodarczej **Adam Daniel** oraz przewodniczący Komitetu **Jerzy Szociński** (oczywiście z małżonkami w szałowych kreacjach) i inne co ważniejsze osobistości. Ten ostatni będzie pełnił honory gospodarza balu, a o podniebienia gości zatroszczy się kulinarny duet **Łucja Klapiszewska** i **Jacek Szrajbrowski**. Zarówno dania, jak też inne niespodzianki są okryte tajemnicą. Znając jednak kunszt kulinarny wspomnianego duetu goście zachwycać się będą na pewno wyśmienitymi daniami. Gwoli ścisłości nadmienić trzeba, że organizator ogłosił nawet konkurs na młodą (nie podano wieku) barmankę z ładną aparycją do drink baru, jaki czynny będzie w czasie tego balu. Ile kandydatek się zgłosiło i która została uszczęśliwiona, nie udało się nam ustalić. Bawiącym się będzie przygrywał zespół *Awers Band*. O północy orszak tanecznym krokiem uda się na Plac Wolności, aby przy kolorowych rakietach, sztucznych ogniach i huku petard ogłosić wszem i wobec, że gród nad Wełną rozpoczął swój jubileusz.

Myśliwi koła *Rogacz* balować będą w restauracji *Słowianka*. Wbrew tradycji na stole nie pojawią się dania z dziczyzny, ale na pewno smakować będzie peklowana golonka i inne potrawy przygotowane przez znakomite mistrzynie sztuki kulinarnej **Lucynę Rumel** i **Barbarę Birulę**. Przewidziano konkursy, a główna nagroda to zamrożona sarna i kilka zajęcy. Myśliwym uprzyjemni czas renomowany zespół *Arton*.

Nauczyciele sylwestrową noc spędzą na balu w szkole podstawowej. Menu będzie nieco skromniejsze bo i cena karty wstępu nie była zbyt wygórowana, ale schabowy i inne potrawy przyrządzone przez szefową szkolnej kuchni **Gabrielę Grajczak** na pewno zadowolą gusty smakowe uczestników balu.

Będzie też bal w sali strażaka w Świątkowie. Tutaj podawane będą kurczaki z rożna i biała kiełbasa ze żnińskiej *Martiny*, a przygrywał do tańca będzie zespół *Weris* z Rogowa.

Wszystkim uczestnikom sylwestrowych szaleństw życzymy szampańskiego ubawu.

CZESŁAW CZULIŃSKI

Jasełka u Floriana

22 grudnia w kościele św. Floriana przedstawiono jasełka. Przygotowały je razem z uczniami **Beata Różańska** i siostra **Siostra Jana**. Grupę artystów stworzyli uczniowie kl. VIIb ze Szkoły Podstawowej nr 1, a także chór dziecięcy pod kierunkiem **B. Różańskiej**.

Brać uczniowska ze Szkoły Podstawowej nr 1 przybyła tam, aby ich podziwiać. Uroczystość rozpoczęto odśpiewaniem przez chór kilku kolęd.

W bardzo wyrazisty sposób młodzi artyści przedstawili rozterkę króla Heroda: - Jak się pozbyć nowego króla? Trzej królowie zdenerwowali Heroda wiadomością o narodzinach w Betlejem. Pomysł pozbycia się następcy dało władzy siedem grzechów głównych, granych przez siedem dziewcząt.

Inne jasełka odbyły się dla młodszej publiki w świetlicy tejże szkoły.

Tak wykonane jasełka warto było obejrzeć. Każdemu z oglądających dały temat do refleksji. Z całą pewnością organizatorzy i wykonawcy jasełek zasłużyli na uznanie i pochwałę.

ANNA ŚLĘZAK

♦ 29 grudnia Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Barcinie organizuje spotkanie dla dzieci z terenu gminy. (rn)

♦ Już 170 podań o dodatek mieszkaniowy złożono w Urzędzie Miejskim w Janowcu. Największą grupę ubiegających się o ten dobytek stanowią lokatorzy mieszkający w budynkach Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa (byłe PGR Brudzyń i Sarbinowo). Wpłynęło też 65 podań od członków Spółdzielni Mieszkaniowej. Na szybkie ich rozpatrzenie bynajmniej się nie zanosi. (cz)

Wigilijna wieczerza seniorów z Gąsawy

22 grudnia w odnowionej sali tzw. gąsawskiej *Stodoły*, na wspólnym opłatku spotkały się osoby należące do Klubu Seniora działającego przy Gminnym Ośrodku Kultury w Gąsawie.

Wieczerzę zorganizowano dzięki łańcuszkowi dobrych serc. Uczta była bardzo miła. Gości witał **Józef Kusz**, po nim życzenia w imieniu wójta wszystkim składała sekretarz gminy **Stefania Kranc**. Po życzeniach wszyscy dzielili się opłatkiem, życząc sobie, aby nadchodzący Nowy Rok nie był gorszy od mijającego.

MARIA WARDA

Klezmerzy trzymają się *Relingu*

W I Bydgoskim Przeglądzie Zespołów Wokalnych *Klezmeriada '94* wzięło udział ponad 60 zespołów z województwa bydgoskiego.

Zespół instrumentalno-wokalny *Reling*, który działa przy Centrum Kultury, Rozrywki i Rekreacji w Łabiszynie zajął III miejsce. Jury uznało, że *Reling* prezentuje wysokie przygotowanie profesjonalne w kategorii muzycznych zespołów rozrywkowych w zakresie imprez okolicznościowych.

Przegląd został zorganizowany przez Stowarzyszenie Muzyków Rozrywkowych Oddział w Bydgoszczy, Klub Garnizonowy *Lotnik* w Bydgoszczy i Radio *El*.

RYSZARD NOWICKI

Gwiazdka w Łabiszynie

23 grudnia pod patronatem Rady Miejskiej w Łabiszynie odbyła się gwiazdka zorganizowana dla ok. 200 dzieci z terenu miasta i gminy. Imprezę otworzył przewodniczący Rady Miasta **Stanisław Urbaniak**.

Licznie zgromadzonym dzieciom przygrywał zespół *Reling*. Uczestnicy brali udział w okolicznościowych konkursach. Zdobyli cenne nagrody ofiarowane przez zakłady pracy i osoby prywatne. Wysłuchali montażu słowno-muzycznego przygotowanego przez dzieci pod kierunkiem **Heleny Lewandowskiej**. Gwiazdor obdarował zebranych paczkami.

Gwiazdkę przygotowali: Urząd Miasta i Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka Miejska, Centrum Kultury, Rozrywki i Rekreacji, liczne zakłady pracy i osoby prywatne.

Dyrektor Centrum Kultury **Stefan Kryszak** dziękuje za ofiarowane rzeczy **Halinie Olender**, **Marianowi Kowalskiemu**, **Barbarze Sarnowskiej**, **Ludwikowi Duchowi**, **Kachelskiemu** oraz uczniom kl. Vd i VIa ze Szkoły Podstawowej w Łabiszynie za zabawki i książki. Zebrane dary zostaną przekazane dzieciom najbardziej potrzebującym. (rn)

✉ UWAGA PODATNICY! ✉ INFORMACJA URZĘDU SKARBOWEGO! ✉ UWAGA PODATNICY! ✉ INFORMACJA URZĘDU SKARBOWEGO! ✉

Uwaga Podatnicy!

W nadchodzącym roku podatkowym 1995 zmieniają się zasady zakładania ksiąg przychodów i rozchodów oraz ewidencji ryczałtowej.

Podatnicy zawiadamiają Urząd Skarbowy o rodzaju prowadzonej ewidencji księgowej.

W zależności od rodzaju prowadzonej działalności podatnicy samodzielnie zakładają Ewidencję przychodów lub Podatkową księgę przychodów i rozchodów według poniższych wzorów.

Ewidencje i księgi nie są parafowane przez Urząd Skarbowy, obowiązuje forma zbroszurowana.

Wzór Ewidencji ryczałtowej obowiązujący w 1995 r.

EWIDENCJA PRZYCHODÓW

Lp.	Data wpisu	Data uzyskania przychodu	Numer dowodu na podstawie którego dokonano wpisu	Kwota przychodu opodatkowana wg stawki						Ogółem przychód (5 + 6 + 7)		Uwagi
				8,5 %		5,5 %		3 %				
				zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	
1	2	3	4	5		6		7		8		9
Podsumowanie strony												
Przeniesienie z poprzedniej strony												
Suma przychodów za miesiąc												

Wzór Podatkowej księgi przychodów i rozchodów obowiązujący w 1995 r. (strona lewa)

za miesiąc ..... 19..... r.

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr dowodu księgowego	Kontrahent		Opis zdarzenia gospodarczego	Przychód					
			Imię i nazwisko (firma)	adres		wartość sprzedanych towarów i usług		pozostałe przychody		razem przychód	
						zł	gr	zł	gr	zł	gr
1	2	3	4	5	6	7		8		9	
					Suma strony						
					Przen. z poprzedniej strony						
					Razem od początku roku						

POM Żnin

Upadłej masy mniej

ciąg dalszy ze s.1

CO POZOSTAŁO?

Pozostały jeszcze obiekty w Żernikach - puste hale, z majątku ruchomego nic już tam nie zostało, czekają także na swego nabywcę nie sprzedane budynki przy ul. Kl. Janickiego. Udostępnione (nie wydzierżawione) są one założonej przez pracowników dawnego POM-u spółce z o.o. *Pomet* Polega to na tym, że zakład ten płaci za wodę, prąd, zatrudnia portierów, lecz nie płaci żadnego czynszu.

Przez dwa lata dawano ogłoszenia w gazetach lokalnych i ogólnopolskich, skorzystano z pośrednictwa blisko 20 biur zajmujących się sprzedażą takich majątków, pisano do Ministerstwa Przekształceń Własnościowych - efektów nie było widać. Co prawda było kilkunastu zainteresowanych (m. in. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe S. A. *Centrostal* z Inowrocławia), lecz oferty tych firm nie zawsze były korzystne i, gdy uzgodniono cenę i warunki kupna obiektu, zainteresowani często się wycofywali.

NEGOCJACJE SPRZEDAŻY HAL W ŻNINIE

Syndyk masy upadłościowej **Mirosław Theiss** prowadzi obecnie rozmowy ze spółką cywilną z Brzozy koło Bydgoszczy, pracującą w branży metalowej. Jest ona zainteresowana budynkiem przy ulicy Kl. Janickiego. Spółka wpłaciła już zaliczkę w wysokości ok. 1 miliarda złotych. Jeśli wszystko dobrze pójdzie, syndyk przewiduje podpisać umowę 28 grudnia tego roku. Gdyby ją podpisano, zatrudnienie mogłoby znaleźć ok. 100 osób ze Żnina i okolic, w tym przede wszystkim osoby pracujące w spółce *Pomet*. Firma spod Bydgoszczy ma zamówienia na przerób za około 2 mld. miesięcznie.

Jeśli sprzedaż się powiedzie, do sprzedania pozostaną jeszcze obiekty w Żernikach.

PIENIĄDZE

Obecnie całość majątku ruchomego z nieruchomościami po byłym POM-ie warta jest ok. 7 miliardów zł. Zadłużenie firmy waha się od 8 do 9 miliardów złotych. W tej chwili na koncie bankowym (nie licząc zaliczki firmy z Brzozy) znajduje się 1.200.000.000 zł.

Po sfinalizowaniu transakcji (jej wysokości nie możemy jeszcze w tej chwili podać) można będzie spłacić wierzycieli. 100% należności otrzymają wierzyciele uprzywilejowani: ZUS, Urząd Skarbowy, Urząd Miasta w Żninie i Urząd Gminy w Janowcu. Pozostali wierzyciele (nieuprzywilejowani) - 40%.

Syndyk zapytany, ile miasto Żnin kosztowała likwidacja POM-u, odsyła z tym problemem do burmistrza. Burmistrz Żnina nie jest jednak w stanie powiedzieć, ile Urząd Miejski stracił na likwidacji tego zakładu, wskazując likwidatora, jako osobę, która dysponuje informacjami na ten temat.

MAREK OLEJNIK

♦ 21 XII Ośrodek Pomocy Społecznej w Barcinie zorganizował spotkanie wigilijne dla podopiecznych. Ognisko Wychowawcze Terapeutyczno-Rehabilitacyjne TPD w Barcinie przygotowało program okolicznościowy. (rn)

♦ 28 grudnia odbyły się sesje rad miejskich w Łabiszynie, Barcinie i Szubinie. Sprawozdania w następnym numerze . (rn)

♦ Żnińskie Towarzystwo Kulturalne organizuje sylwestra w żnińskiej *Martinie*. (dk)

Jeszcze dwa dni do denominacji

Bankowy Sylwester

W związku z denominacją Powszechna Kasa Oszczędności - Bank Państwowy nie będzie prowadziła obsługi klientów 31 grudnia. Pracownicy PKO w ostatnim dniu grudnia i pierwszym dniu stycznia 1995 r. sporządzą inwentaryzację wszystkich rachunków, po czym nastąpi ich przeliczenie na nowe wartości. Muszą również przeszacować środki trwałe oraz poprawić bony na nowe wartości.

Klienci banków otrzymają wyciągi ze swych kont, obliczone w starych złotych i informację o ich stanie w nowych. Przygotowano już wiadomości dla klientów o stanie ich kont. Generalnie wszystkie dokumenty od 2 stycznia będą opiewały na wartości nowe - już przeliczone.

Obsługa klientów rozpocznie się w pierwszy poniedziałek stycznia przyszłego roku. Bankowcy obawiają się nieco zachowania klientów. Spodziewają się kolejek. Będą one wynikiem obsługi w starych i nowych banknotach. Kierownictwo banków zapewnia, że będzie starało się wypłacać jak najwięcej w nowych nominałach, jednak klient nie może odmówić przyjęcia kwot wypłacanych w dotychczasowych banknotach.

SŁAWOMIR KUJAWA
DANUTA ŁUKOMSKA
JÓZEF MAROSZ

Rok 1994 dobiega końca. Swoimi refleksjami z czytelnikami *Pałuk* dzieli się burmistrz Łabiszyna Jerzy Karadymus:

- Jak minął rok?

- Myślę, że to był rok, który stał pod znakiem wyborów samorządowych. To było najważniejsze wydarzenie. Kończąca się I kadencja, sprawy organizacyjne z wyborem nowej rady, wybory burmistrza, powołanie osób na stanowiska w nowej radzie stanowiły najważniejsze wydarzenia w sensie działań samorządowych.

Główna inwestycja - rozpoczęcie działań związanych z budową oczyszczalni ścieków dla miasta Łabiszyn i okolicy została zakończona sukcesem. Udało się przygotować tę inwestycję pod względem techniczno-organizacyjnym, łącznie z wybraniem wykonawcy oraz przekazaniem terenu pod budowę.

W codziennej działalności nurtowały nas najbardziej takie zagadnienia, jak sprawy związane z aktywnym zwalczaniem bezrobocia - organizacja robót publicznych i prac interwencyjnych, sprawy związane z ulżeniem rodzinom będącym w najtrudniejszej sytuacji. Na koniec roku - zagadnienia związane ze zmianą ustawy *Prawo lokalowe*, ustalenie czynszów regulowanych, ustanowienie tzw. lokali socjalnych oraz działania organizacyjne do przygotowania wypłat dodatków mieszkaniowych w roku przyszłym.

Osobiście w mijającym roku podjąłem bardzo ważną decyzję życiową przyjęcia funkcji burmistrza miasta i gminy, która wiąże się z wielką odpowiedzialnością, tak jeżeli chodzi o własne sumienie, jak i całą wspólnotę mieszkańców. Podjąłem w związku z tym wiele działań, głównie w zakresie ochrony środowiska, umożliwiających perspektywiczny rozwój miasta i gminy. Starałem się o środki finansowe w formie dotacji, bądź nisko oprocentowanych kredytów, które mogłyby to umożliwić.

Wszystkim mieszkańcom miasta i gminy Łabiszyn składam życzenia pomyślnych, spokojnych, zdrowych świąt oraz szczęśliwego Nowego Roku, który niech spełni oczekiwania i życzenia, niech będzie lepszy od minionego. Jednocześnie oczekuję współdziałania w przyszłym roku i pomocy, szczególnie ze strony nowo wybranych samorządów mieszkańców miasta i wsi w szeroko pojętym podnoszeniu warunków życia i pracy naszej łabiszyńskiej wspólnoty samorządowej.

zapisał: **RYSZARD NOWICKI**

Rozmowa z panią naczelnik Ewą Szczygieł

45 tysięcy przesyłek miesięcznie

W okresie świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku częściej niż zwykle odwiedzamy urzędy pocztowe. Przesyłamy listy, pocztówki, paczki i sami je otrzymujemy. Pracownicy poczty mają pełne ręce roboty, a listonosze ciężkie, wypchane ponad miarę torby.

Ryszard Nowicki: - O ile zwiększyła się ilość przesyłek w okresie świątecznym?

Ewa Szczygieł: - Przeciętnie, miesięcznie z naszego urzędu pocztowego jest wysyłanych około 45 tysięcy przesyłek. W okresie świąt Bożego Narodzenia liczba ta wzrosła o ponad 150%. Nasi klienci wcześniej zaczęli wysyłać życzenia świąteczne i noworoczne swoim bliskim, bo już od około 15 grudnia. Jest to bardzo istotne dla naszej pracy. W tym roku szczyt kartkowy został rozłożony na wiele dni - uniknęliśmy nawału pracy.

- Ile osób pracuje w Urzędzie Pocztowym w Szubinie?

- W służbie doręczeń, okienkowej, ekspedycji i administracji jest zatrudnionych 30 osób.

- Do jakich państw mieszkańcy Szubina najczęściej wysyłają przesyłki?

- Głównie do Niemiec, USA, Włoch, Holandii, Anglii. Z tych państw otrzymujemy też najwięcej przesyłek. W porównaniu z okresem poprzednim zdecydowanie zmalała ilość przesyłek żywnościowych.

- Jak często przesyłki są odprawiane?

- Przesyłki odprawiamy dwa razy dziennie do Bydgoszczy - o godz. 6^{30} i 18^{15}. Są one przewożone samochodem pocztowym. Tak jest jest już od kilku lat. Ze względu na zbyt wysokie opłaty zrezygnowaliśmy z usług PKP.

- Dzieci piszą listy do Świętego Mikołaja...

- Przesłaliśmy Świętemu Mikołajowi do Gdyni i Warszawy około 2000 kart pocztowych i listów. W ubiegłym roku około 20 dzieci otrzymało od Swiętego Mikołaja nagrody. Jak będzie w tym roku - zobaczymy. Dzieci wykazują duże zainteresowanie pracą poczty. W październiku zorganizowaliśmy *Dni otwarte na poczcie* oraz *Tydzień pisania listów*. Stale współpracujemy ze szkołami i przedszkolami. Przeprowadzamy dla przedszkolaków i uczniów młodszych klas szkół podstawowych lekcje - zaznajamiamy z funkcjonowaniem poczty. Bardzo duże jest zainteresowanie dzieci filatelistyką. Ze względu na koszty, niestety, wszystkich chętnych nie stać na zbieranie znaczków. Współpracujemy z Domem Harcerza w Szubinie. W tym roku nasi filateliści odnieśli znaczące sukcesy, m.in. w konkursie Wiedzy o znaczku, poczcie i filatelistyce, zorganizowanym przez Dyrekcję Okręgu Poczty w Gdańsku wzięło udział około 5 tysięcy uczestników. Z Szubina trzech filatelistów doszło do finału.

- Najbliższe zadania?

- Przed nami denominacja. Do końca tego roku w Nakle zostanie przeprowadzone szkolenie pracowników poczty w tym zakresie. Zdajemy sobie sprawę, że wielu naszych klientów będzie miało trudności. Od stycznia klient będzie zobowiązany wypisać kwotę według nowych wartości.

Stale pamiętamy, że jesteśmy jednostką, która musi na siebie zapracować. Dochody czerpiemy ze świadczonych usług pocztowych - nadawania i doręczania korespondencji, paczek, sprzedaży znaczków, itp.

z naczelnikiem Urzędu Pocztowego w Szubinie **EWĄ SZCZYGIEŁ** *rozmawiał* **RYSZARD NOWICKI**

♦ Trwa budowa kolektora ściekowego przy ul. 3 Maja w Janowcu i w związku z tym jest ona zamknięta dla ruchu kołowego na odcinku od poczty do skrzyżowania z ulicami Tysiąclecia i Szkolną.

Dojazd do centrum miasta od strony Żnina i Rogowa, a także przejazd w kierunku Gniezna i Kcyni odbywa się ulicami Szkolną, Parkową i Placem Wolności. Z kierunku Gniezna do Żnina obowiązuje objazd ulicami 22 Stycznia, Placem Wolności i Parkową. Zamknięta też chwilowo będzie ulica Kręta i częściowo Ogrodowa (od Półwiejskiej do 3 Maja).

(cz)

✉ UWAGA PODATNICY! ✉ INFORMACJA URZĘDU SKARBOWEGO! ✉ UWAGA PODATNICY! ✉ INFORMACJA URZĘDU SKARBOWEGO! ✉

Wzór Podatkowej księgi przychodów i rozchodów obowiązujący w 1995 r (strona prawa)

za miesiąc ..... 19..... r.

Zakup towarów handlowych i materiałów wg cen zakupu		Wydatki (koszty)												Uwagi
		Koszty uboczne zakupu		koszty reprezentacji i reklamy objęte limitem		wynagrodzenia w gotówce i w naturze		pozostałe wydatki		razem wydatki (12 + 13 + 14)				
zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr			
10		11		12		13		14		15		16		17

Kartki z Powstania wielkopolskiego na

GENERAŁ KAZIMIERZ GRUDZIELSKI (1856-1921) - DOWÓDCA FRONTU PAŁUCKIEGO W POWSTANIU WIELKOPOLSKIM

Na Rynku w Kcyni od 6 lat stoi rzeźba - pomnik generała Kazimierza Grudzielskiego. Wykonał ją znany artysta ludowy Stefan Boguszyński. Dziś, kiedy obchodzimy 76 rocznicę Powstania Wielkopolskiego, w którym walczyli nasi dziadkowie, warto czytelnikom *Pałuk* przybliżyć postać jednego z czołowych dowódców tamtych wielkich wydarzeń.

Kazimierz Grudzielski urodził się w 1856 r. w Turwi koło Kościana na ziemi wielkopolskiej. Gimnazjum ukończył w Poznaniu. W 1878 r. wstąpił do armii pruskiej. Brał udział w I wojnie światowej, a w 1917 r. przeszedł z frontu francuskiego w stan spoczynku. Zamieszkał w Opieszynie koło Wrześni. W 1918 r. organizował polską władzę; piastował urząd starosty wrzesińskiego.

Z chwilą wybuchu Powstania Wielkopolskiego 27 grudnia 1918 r. wszedł w skład Naczelnego Dowództwa w Poznaniu. Kiedy po tygodniowej euforii zwycięstw powstańców na Pałukach (zdobyli samorzutnie miasta: 30 grudnia 1918 r. Wągrowiec i Gołańcz, 31 grudnia 1918 r. Janowiec Wlkp., w noc sylwestrową 1918/19 Kcynię, w Nowy Rok 1919 Żnin) 8 stycznia 1919 r. w bojach o Szubin-Łabiszyn powstańcy ponieśli klęskę, a Żnin dostał się ponownie w pruskie ręce, wtedy Główne Dowództwo powstania powierzyło pułkownikowi Kazimierzowi Grudzielskiemu pałucki odcinek frontu. Na wieść o tym w powstańców wstąpił nowy, bojowy duch. Wraz z szefem sztabu majorem **Mieczysławem Paluchem** (1888 - zmarł 18 lipca 1942 r. w Szkocji i tam spoczywa) Grudzielski opracował plan odbicia za wszelką cenę Szubina i Żnina oraz ustalenia linii frontu na Noteci.

W Kcyni zorganizowano szpital polowy. Na pomoc oddziałom z Kcyni, Żnina, Janowca, Damasławka, Wągrowca, Gołańczy, Juncewa pośpieszyły oddziały niemalże z całej Wielkopolski - z Poznania, Gniezna, Wrześni, Jarocina, Środy Wlkp., Powidza. W dniu decydującej bitwy o Szubin, 11 stycznia 1919 r., Grudzielski swoje dowództwo i sztab przeniósł do Kcyni, aby być jak najbliżej walczących powstańców. Główne uderzenia poszły z kierunku Kcyni przez Malice-Suchoręcz oraz Zalesie-Pińsko. Dzięki starannemu przygotowaniu operacji oraz dokładnemu rozpoznaniu i zaskoczeniu wroga Szubin przy stosunkowo niewielkich stratach został odbity.

Pułkownik Kazimierz Grudzielski odbiera defiladę powstańców pod Kcynią w lutym 1919 r. *Reprodukcja J. Marosz*

Rzeźba gen. Kazimierza Grudzielskiego - dowódcy Frontu Pałuckiego Powstania Wielkopolskiego 1919 r. Rzeźbę wykonał Stefan Boguszyński. Odsłonięto ją 20 stycznia 1989 r. w czasie obchodów 70-lecia powstania. *Fot. Józef Marosz*

Następnego dnia, 12 stycznia 1919 r., powstańcy zdobyli Żnin i odcięli odwrót pruskim oddziałom. 14 stycznia ustalono linię frontu na Noteci w rejonie Łabiszyna i Rynarzewa. Cały czas trwały przygraniczne potyczki.

W trzeciej dekadzie stycznia 1919 r. Prusacy w oparciu o bardzo silny garnizon w Bydgoszczy przystąpili do kolejnej ofensywy i zdobyli Szubin. Droga na Kcynię, Żnin i w głąb Wielkopolski stała dla nich otworem. Wiedział o tym pułkownik Kazimierz Grudzielski. Utrzymanie Pałuk było najważniejszym zadaniem sił powstańczych.

3 lutego 1919 r. pod Kcynią, po zaciętych i krwawych bojach doszło do zatrzymania oddziałów pruskich. W Kcyni odbyła się wielka parada zwycięstwa i jednocześnie pogrzeb-manifestacja poległych powstańców, którzy dla ojczyzny oddali swe życie.

Po zwinięciu frontu (16 lutego 1919 r., pokój w Trewirze) i ustaleniu linii demarkacyjnej wzdłuż doliny Noteci pułkownik Kazimierz Grudzielski zakończył swą misję na Pałukach. Odznaczony został Krzyżem Virtuti Militari i mianowany generałem brygady. Był inspektorem piechoty w Wielkopolsce, a następnie zastępcą dowódcy Okręgu Wojskowego w Poznaniu. Zmarł 31 marca 1921 r. w niepodległej ojczyźnie.

Dzięki tysiącom takich jak on powstańców jedyne zwycięskie w dziejach naszego narodu powstanie przypieczętowało na zawsze przynależność Wielkopolski i Pałuk do Macierzy.

Tego zapewne nie zapomną nigdy generałowi Kazimierzowi Grudzielskiemu wdzięczni Pałuczanie.

JÓZEF MAROSZ

Fragmenty pamiętnika z Powstania Wielkopolskiego

DLA OFICERA POLSKIEGO KOŃ ZNACZY WIĘCEJ NIŻ ON SAM!

Ks. **Mieczysław Bulawski**, proboszcz w Rynarzewie, zaangażowany w działalność patriotyczną i walkę narodowowyzwoleńczą, przeżył szczęśliwie Powstanie Wielkopolskie. Uniknął wywiezienia do obozu w Altdamm (Szczecin-Dąbie), gdzie zostali internowani mężczyźni z Rynarzewa. Przebywał stale w miasteczku, o które toczyły się ciężkie boje. Rynarzewo znajdowało się na linii frontu. Wielokrotnie przechodziło z rąk do rąk. Jeszcze w Boże Ciało 1919 r. doszło do bitwy, w której poległo wielu powstańców. Strzały zza Kanału Noteckiego ustały dopiero w styczniu 1920 r., z chwilą wkroczenia Ułanów Wielkopolskich do Bydgoszczy.

Świadkiem tych wydarzeń był ks. Mieczysław Buławski. Swoje przeżycia i spostrzeżenia z okresu, kiedy rodziła się Polska, opisał w książce *Miasteczko nad frontem. Wspomnienia z roku 1919* wydanej w okresie międzywojennym. Jest to niewątpliwie biały kruk, mało znany mieszkańcom Pałuk. W sposób barwny i ciekawy wspomina duchowny wydarzenia odległe dla nas o ponad 70 lat. Opisuje chwile dramatyczne i radosne, w których nie brakuje zabawnych elementów. Jego wspomnienia przypominają *Pamiętniki* Jana Chryzostoma Paska. A oto kilka wybranych fragmentów książki (tytuły zostały dodane).

Wino

Cały swój, nie bardzo zresztą obfity, zapas wina stawiłem do dyspozycji komendzie miasta. W pierwszych zwłaszcza czasach nie schodziła ze stołu butelka wina ani papierosy, ni cygara. Nerwy domagały się wprost narkotyku. Czuli to dobrze druhowie.

Co chwila wchodził któryś z nich, jednem okiem spozierał łakomie ku butelce i papierosom, a *drugim* raportował, choćby tyle, że *wszystko w porządku*. Ugoszczony i zadowolony pokój opuszczał.

- Ha, czasy rewolucyjne; równość!

Co my, to i oni. Zgodziliśmy się na to chętnie.

Przychodzi z *raportem* wysmukły młodzień, wystrojony w mundur oficera pruskiego: *Na moście żelaznym zaskoczył oficera, zastrzelił go, a mundur zabrał sobie na pamiątkę*.

Jakżeż nie wynagrodzić zucha za ten czyn brawurowy jednym i drugim kieliszkiem wina oraz cygarami?

Cóż z tego, że - jak się później wykazało - wyciągnął ów mundur pewnej Niemce ze szafy i bez rozlewu krwi sobie *zarekwirował*? Raport osiągnął swój cel.

Panny swawolne

Na ogół umiały dziewczęta znakomicie rozróżniać między patriotyzmem a nieuczciwością. Jeden z komendantów powiedział mi ubawiony, że na pytanie jego, czy mają powodzenie u panien rynarzewskich, odpowiedzieli żołnierze niechętnie:

Kościół i plebania w Rynarzewie
fotografia z okresu międzywojennego

- O, one są za mądre; chciałyby zaraz do ołtarza.

Wyjątkami tylko były te, które odbierały podarki, przeważnie służące.

Służącej p. K., choć starszej, zezowatej i w miarę brzydkiej, sukcesy tak przewróciły w głowie, że odgrywała rolę pani. K. musiał dla niej gotować i jej posługiwać. Z wypowiedzenia miejsca nic sobie nie robiła. - *Ona się nie boi, bo ten kapral, i drugi, i trzeci za nią stoi*.

Gdy wreszcie postanowiła swego chlebodawcę i miasteczko od swej obecności uwolnić, zażądała wozu, którym, siedząc na swych trofeach wojennych, cichaczem odjechała.

W skrytce

Gdy nasi zdobywali miasteczko, rzucił któryś z żołnierzy dwa granaty ręczne do domu pastora, niszcząc mu salonik.

Nuż stanę się ofiarą rewanżu?

Wolałem zniknąć z plebanii i przeczekać pierwszą godzinę gdzieś w domu niemieckim. Udałem się więc do najbliższej sąsiadki - Niemki, której mąż i starszy syn uciekli z Grenzschutzem, których jednak znałem, jako ludzi uczciwych i spokojnych.

- Zatrzyma mnie pani, aż się żołnierze uspokoją? - pytam się p. Aporiusowej.

- Ależ chętnie ukryję księdza - odpowiada...

Wtedy ona, chodząc miarowym krokiem po izbie, wpadła w natchnienie oratorskie. Tonem pastorskim, pełnym namaszczenia, żaliła się na upadek chrześcijaństwa: - Czyż zbawiciel nasz nie umarł za wszystkich? *Czyż nie chciał, by wszyscy się miłowali? A jednak, co się dzieje? Niech ksiądz słucha, jak strzelają jedni do drugich, jak do zajęcy. Zabijają się, mordują. Czy to chrześcijany? Polacy czy Niemcy, wszyscy jesteśmy przez Pana Jezusa odkupieni, wszyscy modlimy się do jednego Boga, którego Ojcem naszym nazywamy. A przecież nie postępują sobie, jak dzieci jednego ojca; niszczą się i mordują niby dzikie zwierzęta. Co za świat! Co za czasy!* itd.

Blady stałem przy oknie, wyglądając, kiedy pierwsi Niemcy wejdą na plebanię. Słuszne były refleksje poczciwej sąsiadki, niewątpliwie! Lecz sytuacja była tego rodzaju, że wywody jej działały mi mocno na nerwy.

Zegarek

W kościele nie rewidują [Niemcy], lecz przechadzają się, głośno rozmawiając i paląc papierosy. Oburzony zwracam im uwagę, że to dom Boży; mają czapki zdjąć i przestać palić.

- Stul gębę - krzyczą - nie masz nam nic do gadania! W ogóle wiedz o tem: my ci weźmiemy zegarek i 300 marek, bo wyście naszemu pastorowi tak samo zrobili.

Wtedy powstałem na nich: - Jak to, wyście zrobili? Ja wziąłem?

- Ty nie, ale jeden z twoich rodaków. My ich już znamy.

- Tak, dowiedziałem się od pastora, iż jeden z naszych go obrabował. Czy moja to wina, że się znalazł jeden rabuś? W każdem wojsku są rabusie. Czyż w waszem wojsku nie ma rabusiów? - zawołałem patrząc na nich znacząco. A w ogóle to pokażcie mi pozwolenie na rewidowanie kościoła!

- My ci damy pozwolenie! Widzisz tu, rewolwer jest naszym pozwoleniem!

Idą znów do zakrystii. Ów poczciwszy szepcze mi: - Kommen Sie mit!

W zakrystii przerzucili wszystkie szuflady z ornatami i bielizną.

- Nic z tego nie możemy potrzebować.

Mogliby już niejedno potrzebować, lecz wstydzili się brać. Sprawdziła się znów znana rzecz, że doraźni złodzieje wojskowi cofają się przed rabunkiem w obecności właściciela.

Przerwane kazanie

Przy kościele stał ciężki karabin maszynowy, kilkadziesiąt metrów dalej drugi. Gdy w nocy grały, spał człek spokojnie. Pamiętam, że kiedy maszynówka umilkła na dłuższy czas, zerwałem się ze snu i pełen niepokoju wyszedłem w ciemną noc, by się przekonać co to znaczy.

- Stać, hasło - zawołał żołnierz przy kulomiocie. Hasła nie znałem, mówię mu zakłopotany, kto jestem i po co przyszedłem.

- Stoimy jeszcze - odmruknął niechętnie.

Ten sam karabin przerwał mi nieco później nabożeństwo, gdy się znów odprawiało w kościele. Nagle podczas kazania zaczął trzaskać, a pomagał mu ten drugi, blisko stojący. Musiałem oczywiście zejść z ambony i wysłać ludzi, by się dowiedzieć czy nie atak Niemców i alarm. Lecz nie było alarmu. A komendant Sępiński wytłumaczył mi, że kazał strzelać, żebym się zbytnio na ambonie nie męczył.

Szkoła

Pewnego dnia, z końcem lutego 1919 r. przybył do Rynarzewa znów starosta Duszyński. Poszliśmy do szkoły opróżnionej już od wojska. Na placu stał nauczyciel p.K. (Kowalski). Zapytany przez starostę, czy umie mówić po polsku, odpowiedział skwapliwie: - A tak, tak...

- Czego pan będzie dzieci uczył?

- Cytac, rachowac, spiwac, pysac, turnowac...

- No, już widzę, widzę! Szkołę polską obejmie ksiądz proboszcz; pan zaś będzie uczył dzieci niemieckie.

Stanęło więc na tem, że uruchomiłem tutejszą szkołę polską.

Organy

Przed nabożeństwem kładłem na odpowiednie klawisze organowe zapałki, by ułatwić dyrygującemu kapralowi podawanie tonu. Zwykle uważał jednak takie ceregiele za niepotrzebne. Choć nie raz głos podał fałszywie, to jednak tenor i bas, nigdy nie tracąc fantazji, śpiewał tem głośniej i serdeczniej. Było zawsze imponująco!

Pożegnania

Gdy kompania gotowa do wymarszu stanęła na rynku, wyszło kilka panien w bieli z wielkiemi pękami kwiatów. Każdy żołnierz otrzymał pamiątkę i udekorował nią lufę karabinu. Lecz panny uniósł zapał: stanęły przed kompanią i zaczęły śpiewać: *długo, długo niechaj żyją, żyją nam*. A że za wysoko chwyciły, był to śpiew mocno piskliwy, czemu się żołnierze z dobrodusznym, lecz wdzięcznym uśmiechem przysłuchiwali.

Komendant S. (Sępiński) otrzymał wieniec laurowy. Lecz zamiast go sobie włożyć na szyję, zawiesił go koniowi na kark. Dąsały się na taki *despekt* dziewczęta.

Wreszcie kompania ruszyła wśród śpiewu: *Idziemy, gdzie wódz nasz kochany*. Na czele jechał zacny komendant na udekorowanej Rozynancie.

Spotkałem go jeszcze kilka dni potem przypadkowo w Szubinie. Gdym mu wspomniał o pretensji panien, zawołał żywo: - Cóż to? Przecież dla oficera polskiego koń znaczy więcej niż on sam!

opracował
RYSZARD NOWICKI

Kościół Świętego Floriana w Żninie. fot. Anna Księska-Kowalska

KSIĄŻKI • PODRĘCZNIKI SZKOLNE • LEKTURY
ANTYKWARIAT • USŁUGI KSERO
ENCYKLOPEDIE • ALBUMY
zaprasza i życzy...
KSIĘGARNIA PAŁUCKA
PPHU "DraMiTo" ŻNIN, ul. 700-lecia 3, tel. 20-114
...udanych zakupów
HURT • DETAL • ARTYKUŁY PAMIĄTKARSKIE

WSZYSCY KOCHAMY PAŁUKI
PAŁUKI. PISMO LOKALNE. TEL. 2[illegible]

Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowe
TORO
Stanisław Szulc
cukiernia - piekarnia - produkcja makaronu
ciastka! pieczywo! makaron!
hurt, detal
biuro: Sakona 1, tel. 20-241
sklep: ul. Śniadeckich 3, tel. 20-241

HOTEL "HEWA"
ŻNIN UL. FABRYCZNA 1
TEL. 22-531
POKOJE 2-3 OSOBOWE
Z ŁAZIENKAMI I TV-SAT
UWAGA! - NISKIE CENY!
DLA GRUP ZORGANIZOWANYCH-RABAT

Przedsiębiorstwo Przemysłu Zbożowo - Młynarskiego PZZ w Bydgoszczy
Wydział Produkcyjny w Żninie
ul. Sportowa 3, tel. 20 605, fax. 20 606
OFERUJEMY - mieszanki paszowe
- superkoncentraty dla trzody
- otręby
- mąki i kasze
PO ATRAKCYJNYCH CENACH

Zakład Przetwórstwa Mięsa w Bożejewiczkach
ZAPAMIĘTAJ TEN ZNAK! TO GWARANCJA JAKOŚCI!
sklepy mięsne otwarte 8-17
Gąsawa, ul. Półwiejska 2
Janowiec, ul. Dworcowa 4
Łabiszyn, ul. 11 Stycznia 17
Żnin, ul. Towarowa 2
Żnin, ul. Śniadeckich 17
Żnin, ul. Mickiewicza 14
STANISŁAW KWIECIŃSKI

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe
INTER - VAX
Danuta i Wacław Górni
- Części do ciągników i maszyn rolniczych
- Wyposażenie budynków inwentarskich
- Opony
- Akumulatory
- Oleje
- Chemia gospodarcza
Zapraszamy
Żnin ul. Dworcowa 29
tel. 22-336
Gąsawa ul. Krótka

Przedsiębiorstwo Handlowe „Wet-Rol"
oddział
Carbonex
Żnin, ul. Dworcowa 10
tel./fax 20-485
węgiel w różnych asortymentach

STYCZEŃ
1 N Mieczysława, Mieszka
2 Pn Izydora, Makarego
3 W Danuty, Genowefy
4 Ś Anieli, Eugeniusza, Tytusa
5 Cz Edwarda, Hanny, Szymona
6 Pt Kacpra, Melchiora i Baltazara Trzech Króli
7 S Juliana, Lucjana, Walentyny
8 N Artura, Rajmunda, Seweryny
9 Pn Adriana, Marcjanny
10 W Jana, Wilhelma, Ady
11 Ś Honoraty, Feliksa, Zenona
12 Cz Arkadiusza, Bernarda,
13 Pt Bogumiły, Bogumiła,
14 S Feliksa, Hilarego, Maryny
15 N Izydora, Pawła, Arnolda
16 Pn Marcelego, Włodzimierza,
17 W Antoniego, Jana, Henryki
18 Ś Beatrycze, Małgorzaty, Piotra
19 Cz Erwiny, Henryka, Mariusza
20 Pt Fabiana, Sebastiana, Miły
21 S Agnieszki, Dzień Babci
22 N Anastazji, Dzień Dziadka
23 Pn Rajmunda, Marii, Fernandy
24 W Felicji, Tymoteusza, Roberta
25 Ś Miłosza, Pawła, Tatiany
26 Cz Polikarpa, Pauli, Pauliny
27 Pt Anieli, Jana, Przybysława
28 S Agnieszki, Juliana, Walerego,
29 N Franciszka, Zdzisława,
30 Pn Macieja, Martyny, Teofila
31 W Ludwika, Marceli, Luizy

LUTY
1 Ś Brygidy, Ignacego,
2 Cz Kornela, Marii, Mirosława
3 Pt Błażeja, Hipolita, Joanny
4 S Andrzeja, Weroniki, Witosława
5 N Adelajdy, Agaty, Filipa
6 Pn Amandy, Doroty, Tytusa
7 W Romualda, Ryszarda, Teodora
8 Ś Jana, Piotra, Sylwii
9 Cz Apolonii, Cyryla, Eryki
10 Pt Elwiry, Jacka, Scholastyki
11 S Bernadetty, Dezyderego,
12 N Damiana, Eulalii, Modesta
13 Pn Grzegorza, Katarzyny, Lesława
14 W Walentego, Zenona, Liliany Dzień Zakochanych
15 Ś Faustyny, Jowity, Józefa
16 Cz Danuty, Julianny, Daniela
17 Pt Juliana, Łukasza, Zbigniewa
18 S Konstancji, Symeona, Sylwany
19 N Konrada, Marcelego, Bettiny
20 Pn Anety, Eustachego, Leona
21 W Eleonory, Feliksa, Lenki
22 Ś Małgorzaty, Marty, Piotra
23 Cz Marty, Damiana, Romany
24 P Macieja, Modesta, Bogusza
25 S Cezarego, Wiktora, Almy
26 N Aleksandra, Mirosława, Eweliny
27 P Gabriela, Wiktora, Liwii
28 W Makarego, Teofila, Ludomira

MARZEC
1 Ś Albina, Antoniego, Radosławy
2 Cz Heleny, Pawła, Karola
3 Pt Kunegundy, Tycjana, Maryny
4 S Kazimierza, Łucji, Adrianny
5 N Wacława, Bogumiła, Oliwii
6 Pn Róży, Wiktora, Marcina
7 W Pawła, Tomasza, Kajetana
8 Ś Beaty, Wincentego, Juliana Dzień Kobiet
9 Cz Dominika, Katarzyny, Franciszki
10 Pt Cypriana, Makarego
11 S Benedykta, Konstantyna
12 N Bernarda, Grzegorza, Justyny
13 Pn Bożeny, Krystyny, Marka
14 W Leona, Matyldy, Dalii
15 Ś Klemensa, Longina, Ludwiki
16 Cz Hilarego, Izabeli, Oktawii
17 Pt Patryka, Zbigniewa, Reginy
18 S Cyryla, Edwarda, Narcyza
19 N Bogdana, Józefa, Nicety
20 Pn Anatola, Klaudii, Joachima
21 W Benedykta, Ludomira
22 Ś Bogusława, Katarzyny, Jagody
23 Cz Feliksa, Pelagii, Konrada
24 Pt Gabriela, Marka, Seweryna
25 S Marii, Ireneusza, Cezaryny
26 N Emanuela, Teodora, Olgi
27 Pn Ernesta, Lidii, Jana
28 W Jana, Sykstusa, Soni
29 Ś Eustachego, Wiktora, Zenona
30 Cz Amelii, Dobromira, Leonarda
31 Pt Balbiny, Gwidona, Kornelii

KWIECIEŃ
1 S Grażyny, Teodora, Zygmunta
2 N Franciszka, Malwiny, Urbana
3 Pn Ryszarda, Renaty
4 W Izydora, Benedykta, Wacławy
5 Ś Ireny, Wincentego, Kleofasa
6 Cz Ady, Wilhelma, Celestyna
7 Pt Donata, Herminy, Rufina
8 S Dionizego, Januarego, Juliany
9 N Dymitra, Mai, Marii
10 Pn Michała, Apoloniusza
11 W Filipa, Leona, Izoldy
12 Ś Juliusza, Wiktora, Lubosława
13 Cz Idy, Przemysława, Justyny
14 Pt Justyny, Walerego, Martyny
15 S Anastazji, Bazylego, Wacława
16 N Julii, Benedykta, Erwina Wielkanoc
17 Pn Roberta, Rudolfa, Anicety Poniedziałek Wielkanocny
18 W Bogumiły, Apoloniusza
19 Ś Tymona, Adolfa, Tytusa
20 Cz Agnieszki, Czesława, Amalii
21 Pt Anzelma, Feliksa, Selmy
22 S Łukasza, Leona, Kai
23 N Wojciecha, Jerzego, Ilony
24 Pn Aleksandra, Grzegorza, Jerzego
25 W Jarosława, Marka, Wiki
26 Ś Marzeny, Marii, Ryszarda
27 Cz Teofila, Zyty, Sergiusza
28 Pt Pawła, Walerii, Bogny
29 S Piotra, Roberty, Bogusława
30 N Katarzyny, Mariana, Lilli

MAJ
1 Pn Józefa, Jakuba; Święto Pracy
2 W Anastazego, Zygmunta, Toli
3 Ś Antoniny, Marii, Niny Rocznica Konstytucji 3 Maja
4 Cz Floriana, Moniki, Michała
5 Pt Ireny, Waldemara, Tamary
6 S Judyty, Jana, Beniny
7 N Ludomira, Benedykta, Gizeli
8 Pn Stanisława, Eryka, Lizy
9 W Bożydara, Grzegorza, Karoliny
10 Ś Antoniny, Izydora, Jana
11 Cz Franciszka, Ludomira, Igi
12 Pt Dominika, Pankracego, Imeldy
13 S Roberta, Serwacego, Agnieszki
14 N Dobiesława, Bonifacego
15 Pn Izydora, Zofii, Dionizego
16 W Wieńczysława, Andrzeja
17 Ś Sławomira, Weroniki, Wery
18 Cz Aleksandry, Feliksa, Eryka
19 Pt Piotra, Mikołaja, Iwony
20 S Bernarda, Krystyny, Bazylego
21 N Wiktora, Tymoteusza, Moniki
22 Pn Heleny, Julii
23 W Iwony, Michała, Renaty
24 Ś Joanny, Zuzanny, Zdenka
25 Cz Grzegorza, Urbana, Magdy
26 Pt Filipa, Pauliny; Dzień Matki
27 S Jana, Juliana, Amandy
28 N Augustyna, Jaromira, Ingi
29 Pn Magdaleny, Marii, Benity
30 W Ferdynarda, Feliksa, Zyndrama
31 Ś Anieli, Petroneli, Kamili

CZERWIEC
1 Cz Konrada, Jakuba; Dzień Dziec
2 Pt Mikołaja, Marcelina, Marzeny
3 S Klotyldy, Leszka, Tamary
4 N Franciszka, Karola Zielone Świątki
5 Pn Bonifacego, Walerii, Kiry
6 W Norberta, Pauliny, Laury
7 Ś Roberta, Wiesława, Ariadny
8 Cz Ady, Medarda, Seweryna
9 Pt Felicjana, Pelagii, Sławoja
10 S Bogumiły, Małgorzaty, Diany
11 N Barnaby, Feliksa, Flory
12 Pn Jana, Onufrego, Niny
13 W Antoniego, Lucjana, Gracji
14 Ś Elizy, Walerego, Bazylego
15 Cz Bernarda, Jolanty, Lotara Boże Ciało
16 Pt Aliny, Justyna, Benona
17 S Marcjana, Laury, Leszka
18 N Elżbiety, Marka, Pauli
19 Pn Gerwazego, Protazego, Sylwi
20 W Bogny, Florentyny, Rafaeli
21 Ś Alicji, Alojzego, Rudolfa
22 Cz Flawiusza, Pauliny, Sabiny
23 Pt Wandy, Zenona; Dzień Ojca
24 S Danuty, Jana, Janiny
25 N Łucji, Wilhelma, Witolda
26 Pn Pawła, Jana, Rudolfiny
27 W Marii, Władysława, Emanueli
28 Ś Ireneusza, Leona, Ligii
29 Cz Piotra, Pawła, Salomei
30 Pt Emilii, Lucyny, Arnolda

LIPIEC
1 S Haliny, Mariana, Bogusza
2 N Urbana, Marii, Kariny
3 Pn Anatola, Jacka, Mirosławy
4 W Teodora, Innocentego, Malwiny
5 Ś Antoniego, Karoliny, Bartłomieja
6 Cz Dominiki, Łucji, Jaropełka
7 Pt Cyryla, Metodego, Estery
8 S Adriana, Elżbiety, Arnolda
9 N Weroniki, Zenona, Palomy
10 Pn Amelii, Filipa, Sylwany
11 W Cypriana, Olgi, Kaliny
12 Ś Jana, Weroniki, Wery
13 Cz Eugeniusza, Małgorzaty, Danieli
14 Pt Bonawentury, Marcelina, Kamili
15 S Henryka, Włodzimierza, Igi
16 N Marii, Benedykta, Mariki
17 Pn Anety, Bogdana, Martyny
18 W Kamila, Szymona, Roberta
19 Ś Arnolda, Wincentego, Alfredy
20 Cz Czesława, Hieronima, Małgorzaty
21 Pt Andrzeja, Daniela, Wiktora
22 S Magdaleny, Marii, Mileny
23 N Apolinarego, Bogny, Sławy
24 Pn Kingi, Krystyny, Michaliny
25 W Jakuba, Krzysztofa, Walentyny
26 Ś Anny, Grażyny, Mirosławy
27 Cz Julii, Natalii, Aureliusza
28 Pt Innocentego, Wiktora, Ady
29 S Marty, Olafa, Konstantego
30 N Julity, Ludmiły, Zdobysława
31 Pn Heleny, Ignacego, Romana

SIERPIEŃ
1 W Justyny, Piotra, Jarosława
2 Ś Kariny, Gustawa, Stefana
3 Cz Lidii, Nikodema, Kamelii
4 Pt Dominika, Dominiki, Protazego
5 S Marii, Oswalda, Kary
6 N Sławy, Jakuba, Wincentego
7 Pn Kajetana, Konrada, Donaty
8 W Cypriana, Emiliana, Izy
9 Ś Romana, Juliana, Klary
10 Cz Bogdana, Wawrzyńca, Borysa
11 Pt Włodzimierza, Zuzanny, Luizy
12 S Klary, Lecha, Juliana
13 N Diany, Hipolita, Elwiry
14 Pn Alfreda, Euzebiusza, Selmy
15 W Marii, Stelli, Napoleona Wniebowzięcie NMP
16 Ś Joachima, Rocha, Nory
17 Cz Anastazji, Jacka, Anity
18 Pt Bronisława, Ilony, Bogusława
19 S Bolesława, Juliusza, Emilii
20 N Bernarda, Samuela, Sabiny
21 Pn Joanny, Kazimiery, Franciszki
22 W Cezarego, Hipolita, Marii
23 Ś Filipa, Wiktora, Róży
24 Cz Bartłomieja, Jerzego, Maliny
25 Pt Ludwika, Luizy, Belli
26 S Marii, Konstantego, Ireneusza
27 N Józefa, Moniki, Cezarego
28 Pn Adeliny, Augustyna, Aleksego
29 W Jana, Sabiny, Beaty
30 Ś Róży, Szczęsnego, Jowity
31 Cz Bohdana, Rajmunda, Izabeli

WRZESIEŃ
1 Pt Bronisława, Idziego, Belindy
2 S Stefana, Juliana, Dionizy
3 N Szymona, Izabeli, Liliany
4 Pn Rozalii, Róży, Idy
5 W Doroty, Wawrzyńca, Justyna
6 Ś Beaty, Albina, Lidy
7 Cz Melchiora, Reginy, Marka
8 Pt Marii, Nestora, Serafiny
9 S Piotra, Sergiusza, Aldony
10 N Mikołaja, Łukasza, Irmy
11 Pn Jacka, Prota, Dagny
12 W Marii, Gwidona, Amadeusza
13 Ś Eugenii, Filipa, Lubomira
14 Cz Bernarda, Cypriana, Roksany
15 Pt Nikodema, Albina, Lolity
16 S Edyty, Kornela, Kamili
17 N Justyny, Franciszka, Narcyza
18 Pn Ireny, Józefa, Stanisława
19 W Konstancji, Januarego, Leopolda
20 Ś Filipiny, Eustachego, Renaty
21 Cz Mateusza, Hipolita, Darii
22 Pt Tomasza, Maurycego, Milany
23 S Tekli, Bogusława, Liwiusza
24 N Teodora, Gerarda, Maryny
25 Pn Aurelii, Ładysława, Kamila
26 W Cypriana, Justyny, Łucji
27 Ś Kosmy, Damiana, Mirabeli
28 Cz Wacława, Marka, Libuszy
29 Pt Michała, Michaliny, Rafała
30 S Zofii, Grzegorza, Wery

PAŹDZIERNIK
1 N Danuty, Jana, Igora
2 Pn Teofila, Dionizego, Sławy
3 W Teresy, Gerarda, Bogumiła
4 Ś Rozalii, Franciszka, Edwina
5 Cz Apolinarego, Placyda, Rajmunda
6 Pt Artura, Brunona, Petry
7 S Marii, Marka, Krystyna
8 N Pelagii, Brygidy, Marcina
9 Pn Dionizego, Ludomira, Arnolda
10 W Franciszka, Pauliny, Poli
11 Ś Emila, Aldony, Brunona
12 Cz Maksymiliana, Witolda, Serafiny
13 Pt Teofila, Edwarda, Geraldyny
14 S Kaliksta, Dominika, Alany
15 N Jadwigi, Teresy, Leonarda
16 Pn Ambrożego, Gerarda, Gawła
17 W Małgorzaty, Lucyny, Antonii
18 Ś Łukasza, Juliana, Hanny
19 Cz Piotra, Ziemowita, Michaliny
20 Pt Ireny, Jana, Witalisa
21 S Urszuli, Hilarego, Celiny
22 N Kordull, Filipa, Halszki
23 Pn Teodora, Romana, Marleny
24 W Rafała, Marcina, Arety
25 Ś Darii, Kryspina, Ingi
26 Cz Ewarysta, Łucjana, Lucyny
27 Pt Sabiny, Wincentego, Iwony
28 S Tadeusza, Szymona, Judyty
29 N Narcyza, Wioletty, Serafina
30 Pn Edmunda, Przemysława, Angeli
31 W Augusta, Antoniego, Łukasza

LISTOPAD
1 Ś Seweryna, Wiktoryny, Konrada Wszystkich Świętych
2 Cz Bogdana, Jerzego, Henryka
3 Pt Huberta, Sylwii, Miły
4 S Karola, Olgierda, Albertyny
5 N Elżbiety, Zachariasza
6 Pn Feliksa, Leonarda, Arletty
7 W Antoniego, Florentyny, Przemiły
8 Ś Wiktoryny, Sewera, Klaudii
9 Cz Ursyna, Teodora, Anatolii
10 Pt Leny, Andrzeja, Natalii
11 S Marcina, Bartłomieja Święto Niepodległości
12 N Renaty, Witolda, Konrada
13 Pn Stanisława, Mikołaja, Krystyna
14 W Serafina, Wawrzyńca, Rogera
15 Ś Leopolda, Alberta, Amelii
16 Cz Edmunda, Gertrudy, Marka
17 Pt Salomei, Hugona, Grzegorza
18 S Romana, Tomasza, Klaudyny
19 N Elżbiety, Seweryna, Pawła
20 Pn Anatola, Sędzimira, Edyty
21 W Janusza, Wiesława, Marii
22 Ś Cecylii, Marka, Jonatana
23 Cz Felicyty, Klemensa, Adeli
24 Pt Flory, Jana, Emmy
25 S Erazma, Katarzyny, Klemensa
26 N Konrada, Sylwestra, Leona
27 Pn Maksymiliana, Waleriana, Kseni
28 W Zdzisława, Grzegorza, Jakuba
29 Ś Błażeja, Saturnina, Margerity
30 Cz Andrzeja, Konstantego, Maury

GRUDZIEŃ
1 Pt Eligiusza, Natalii, Blanki
2 S Pauliny, Balbiny, Ksawerego
3 N Franciszka, Ksawery, Hilarego
4 Pn Barbary, Piotra, Krystiana
5 W Sabiny, Kryspina, Norberta
6 Ś Mikołaja, Emiliana, Dionizji
7 Cz Ambrożego, Marcina, Agaty
8 Pt Marii, Delfiny, Wirginiusza
9 S Leokadii, Wiesława, Anety
10 N Julii, Marii, Danieli
11 Pn Damazego, Daniela, Waldemara
12 W Adelajdy, Aleksandra, Dagmary
13 Ś Łucji, Otylii, Juliusza
14 Cz Alfreda, Izydora, Zoriny
15 Pt Celiny, Waleriana, Niny
16 S Aliny, Euzebiusza, Zdzisławy
17 N Olimpii, Łazarza, Jolanty
18 Pn Bogusława, Gracjana, Laury
19 W Dariusza, Urbana, Gabrieli
20 Ś Teofila, Dominika, Zefiryna
21 Cz Tomasza, Jana, Seweryny
22 Pt Honoraty, Zenona, Bożeny
23 S Sławomira, Wiktorii, Dagny
24 N Adama, Ewy, Irminy, Wigilia
25 Pn Eugenii, Piotra, Glorii Boże Narodzenie
26 W Szczepana, Dionizego, Kaliksty
27 Ś Jana, Cezarego, Żanety
28 Cz Antoniego, Teofilii, Cezarego
29 Pt Dawida, Tomasza, Dionizy
30 S Eugeniusza, Sabiny, Katarzyny
31 N Sylwestra, Melanii, Mariusza

Pałukach – grudzień 1918 – styczeń 1919

JANOWIEC W POWSTANIU WIELKOPOLSKIM

26 grudnia 1918 r. zwołane zostało zebranie obywateli Janowca. Jego celem było utworzenie miejscowej siły zbrojnej, gdyż do miasteczka dotarły wiadomości, że wkrótce nastąpi rozliczenie się z Niemcami. W samym Janowcu załogi niemieckiej nie było, a najbliższe zgrupowanie Niemców znajdowało się w Żninie (2 kompanie piechoty przysłane z Kołobrzegu i pół szwadronu konnicy z pułku ułanów w Deminie). W Wągrowcu, Kcyni i Szubinie również stacjonowały załogi niemieckie.

Na tym zebraniu powierzono kierownictwo porucznikowi **Tadeuszowi Skrzypczakowi**, jedynemu oficerowi. Rozporządził on natychmiast, aby ochotnicza straż pożarna, którą dowodził przez 13 lat, zbierała broń i amunicję. **Antoni** i **Bolesław Szneidrowie**, **Kazimierz Schulz**, **Ignacy Kurdelski**, **Józef Ulatowski**, bracia **Matczyńscy** i około 60 obywateli otrzymało zadanie, aby nie przepuścić przez Janowiec uzbrojonych Niemców udających się do Poznania. Właściciele majątków **Glabisz** z Sarbinowa, **Umbreit** z Puzdrowca, **Moszczeński** z Brudzynia i **Behr** z Janowca dali wierzchowce, którymi powstańcy patrolowali pobliskie wioski niemieckich kolonistów, ukrywających sporo broni.

28 grudnia 1918 r. dotarła do Janowca wiadomości o wybuchu powstania w Poznaniu. Tadeusz Skrzypczak nakazał obstawić zagajnik bielawski, skąd można było obserwować pociągi i ruchy na szosie. Zakazał jednak wszczynania jakiejkolwiek akcji zaczepnej, gdyż takie wskazówki otrzymał z Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej. W tej sytuacji 29 XII 1918 r. przepuszczone zostały w kierunku Gniezna transporty uzbrojonych Niemców.

30 grudnia około południa, po otrzymaniu wiadomości o akcji powstańczej w Gnieźnie, powstańcy z Janowca przejęli administrację miasta. Kiedy dowiedzieli się, że dr **Jacobson** dowodzący akcją w Gnieźnie, poleca rozbrajać Niemców, nie oglądając się na Poznań, przeprowadzili przy pomocy 70 chłopów z pobliskiego Łopienna z 1 lekkim karabinem maszynowym rewizję domostw w mieście i pobliskich wioskach w poszukiwaniu broni i amunicji.

W Janowcu utworzona została komenda i stała kompania. Zastępcą Tadeusza Skrzypczaka został sierżant **Bolesław Szneider**. Kiedy otrzymali zupełnie już pewną wiadomość, że akcja powstańcza w Gnieźnie jest podjęta, na dworcu w Janowcu dwie godziny został przetrzymany trzeci z kolei transport posiłków niemieckich jadący z Bydgoszczy przez Kcynię do Gniezna. Telegrafista **Stanisław Święcicki** przedłożył komendantowi transportu fałszywy telegram, że transport ma w Janowcu czekać. W tym czasie dwaj rowerzyści pojechali do Łopienna, aby tam także transport zatrzymać - co też łopienniacy uczynili. Zaatakowali go, skoro tylko stanął na dworcu. W wyniku utarczki wśród Niemców było kilku zabitych i rannych, kilkunastu dostało się do niewoli. Zginął też jeden powstaniec. Część Niemców uciekła z powrotem na lokomotywie.

Niemcy przejeżdżając przez Janowiec, otworzyli ogień na miasto. Powstańcom nie udało się ich zatrzymać. Nie uciekli jednak daleko. Na telefoniczne wezwanie Tadeusza Skrzypczaka zatrzymał ich w Damasławku i rozbroił komendant **Stanisław Nowak** z Turzy wraz ze swymi ludźmi. Reszta Grenzschutzu uciekła spod Łopienna pieszo. Wyłapano ich i odstawiono do Gniezna.

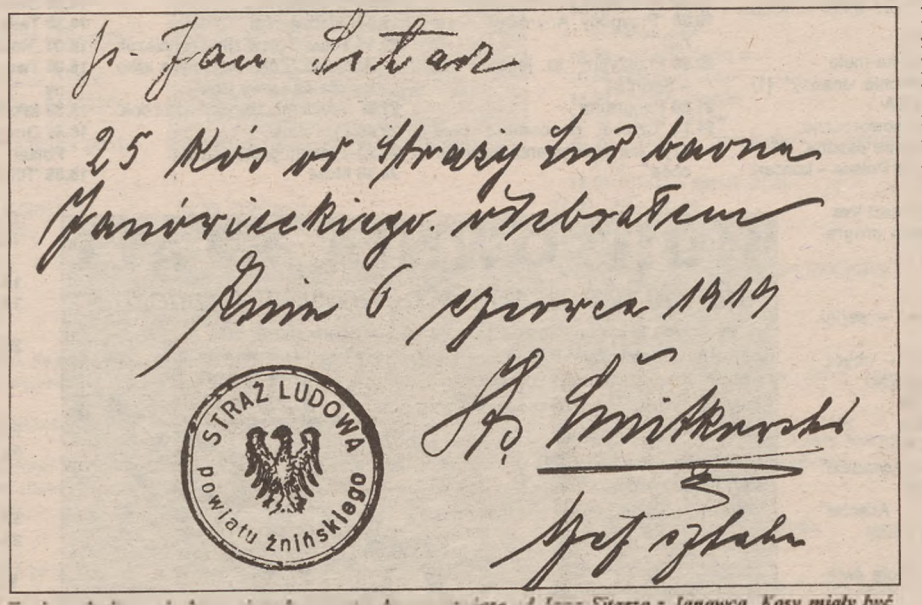

Kopia pokwitowania kos wziętych na potrzeby powstańcze od Jana Sitarza z Janowca. Kosy miały być oprawione w drzewiec i przeznaczone do obrony. Dokument został wystawiony w czerwcu, prawdopodobnie na potrzeby wypłacenia odszkodowania.

Dokument do reprodukcji udostępnił Bogumił Sitarz z Janowca, bratanek Jana Sitarza.

Porucznik Tadeusz Skrzypczak otrzymał od dr. Jacobsona rozkaz zatrzymania artylerii uciekającej spod Gniezna. Oczekiwano jej w zasadzce pomiędzy Łopiennem a Janowcem. Jednak pewien kolonista z Laskowa, którego jako znajomego przepuszczono w tym kierunku, uprzedził widocznie Niemców o niebezpieczeństwie. Jak się później okazało, kolumna zboczyła nagle z kierunku Gniezno-Janowiec pod kątem prostym do Rogowa. Kiedy się o tym dowiedziano, wysłano pościg w sile 30 ludzi na wozach przez Kołdrąb, lecz zanim ścigający przybyli do Rogowa, niemiecka artyleria zdążyła już wyruszyć do Żnina.

31 grudnia 1918 r. komendant powiatu żnińskiego **Lerchenfeld** mianował porucznika Tadeusza Skrzypczaka komendantem obwodu janowieckiego i polecił odesłanie sił zbrojnych do Cerekwicy, skąd miało nastąpić uderzenie na Żnin. On sam miał pozostać w Janowcu. Porucznik Tadeusz Skrzypczak rozkazał kapralowi **Wojciechowi Szelmeczce** utworzyć patrol w Żernikach celem zabezpieczenia tyłów oddziałów powstańczych przed ewentualnym napadem kolonistów.

Oddział janowiecki prowadził Bolesław Szneider do Cerekwicy. Tam spotkali się z oddziałami z Rogowa, Gąsawy i okolicy.

1 stycznia 1919 r. wyruszono z Cerekwicy na Żnin. Ze szpitala posypał się na powstańców ogień z kulomiotów. Podczas walki zostało rannych trzech ludzi z kompanii janowieckiej (**Dudziński, Papierski** i **Raczyński**). W końcu szpital został zdobyty. Około 50 Niemców legło zabitych, wielu wzięto do niewoli. Zdobyczna broń posłużyła do dalszego uzbrajania powstańców, którzy do tej pory po części posiłkowali się pospolitymi śrutówkami.

Silną załogę niemiecką w Żninie udało się pokonać także i dlatego, że w wieczór sylwestrowy żołnierze hucznie bawili się w restauracji Bukowskiego, a oficerowie w hotelu. Znaczna ich większość była w stanie nietrzeźwym.

Mieszkańcy Żnina wiedzieli już o zamierzonym ataku. Główne kwatery niemieckie zostały obsadzone i dzięki temu znaczna część Niemców pozostała bez broni, gdy rozpoczęła się walka. Mocno pijanych oficerów rozbrajano z miejsca. Niemców ścigano aż do Brzyskorzystewka, gdzie zdołano przełamać silny opór.

Już 3 stycznia 1919 r. porucznik Tadeusz Skrzypczak zaczął na nowo zbierać oddział ochotników na wyprawę w kierunku Szubina i Bydgoszczy.

5 stycznia 50 ludzi pod dowództwem sierżanta Szafrana dołączyło w Damasławku do oddziału **Wiewiórskiego** i poszło szosą przez Brzyskorzystewko na Szubin. Oddział ten spotkał się z zaciekłym ogniem kulomiotowym i poniósł ciężkie straty. Poległ wówczas **Walerian Daniel**, ranny **Hisko** został dobity przez Niemców i wrzucony do wody. Do niewoli zostali wzięci **Mikołajczak, Maciejewski, Szafran, Zieliński, Maćkowiak, Jan** i **Władysław Wieczorkowie** oraz **Łucjan Małecki**. Wszyscy później uciekli z Bydgoszczy na Gdańsk. Łucjan Małecki umknął do Berlina i prowadził tam wywiad na rzecz Polski. Przyłapany w biurze wojskowym dostał się do więzienia w Moabicie, skąd szczęśliwie uciekł przez linię niemiecką koło Stęszewa pod Poznaniem. Szafran, Wieczorek i Maćkowiak, wszyscy ciężko ranni, przedarli się podczas drugiej walki w Szubinie do wojsk powstańczych.

Kiedy poległego pod Szubinem komendanta oddziału z Kłecka przewozili jego ludzie przez Janowiec, Tadeusz Skrzypczak zatrzymał oddział i wcielił go przejściowo do swojej kompanii, a zwłoki komendanta odesłano furmanką dalej do Kłecka.

Klęska pod Szubinem wywołała silne przygnębienie i niewiarę w dalsze powodzenie powstania. Ale powstańcy janowieccy orzekli, że pójdą za swoim dowódcą Tadeuszem Skrzypczakiem dokąd ich zaprowadzi. Skoszarował ich więc w budynku Szkoły Gospodarstwa Domowego (obecny Zespół Szkół Rolniczych) i ćwiczył we władaniu bronią. Z sąsiednich wiosek zwerbowano ochotników. 10 stycznia do oddziału dołączyło 10 najlepszych wiarusów: sierżanci **Budzyński, Kędzierski, Krawczyński, Miller, Walecki** z Janowca oraz **Kwiatkowski, Pakulski** i **Stocki** z Wybranowa, **Pryla** z Kołdrąbia i **Bronikowski** z Brudzynia.

Dowódca wraz z resztą załogi, tj. 50 ludźmi i jednym lekkim karabinem maszynowym 11 stycznia 1919 r. na odgłos walk pod Żninem wyruszył do Damasławka. Przed restauracją Damsa odebrał rozkaz od oficera z Poznania, aby zajść Żnin przez Juncewo, Słębowo i Sarbinowo. Zanim jednak tam dotarli, otrzymali wiadomość, że Żnin już zdobyto, wrócili więc do Janowca.

15 stycznia dowódca Tadeusz Skrzypczak ponownie publicznie ogłosił werbunek ochotników. Zaprowadził w miasteczku sądy doraźne. Dniem i nocą patrolowano kolonistów niemieckich, którzy pomału uspokoili się. Oficerów i działaczy niemieckich aresztowano i odesłano do Gniezna. 30 stycznia 1919 r. Tadeusz Skrzypczak został mianowany komendantem batalionu żnińskiego i otrzymał rozkaz utworzenia 9 i 10 kompanii 4 pułku strzelców wielkopolskich.

Źródła podają, że z samego Janowca i okolic w Powstaniu Wielkopolskim uczestniczyło 200-300 ludzi. Ostatni janowiecki powstaniec, **Jan Głowski** zmarł przed rokiem.

na podstawie wspomnień dra WOJCIECHA JEDLINY-JACOBSONA *"Z ludem wielkopolskim przeciw zaborcom"*
opracował CZESŁAW CZULIŃSKI

Zdobycie Łabiszyna 11 stycznia 1911 roku

Pamiątkowa fotografia łabiszyńskich powstańców, zrobiona w 1930 roku:
w środku pierwszego rzędu siedzi burmistrz Łabiszyna Haupman z żoną i trójką dzieci;
w drugim rzędzie od lewej: w cywilnej marynarce i czapce z daszkiem - Leon Janowski (dowódca drugiej grupy); w czapce z daszkiem i cywilnej rozpiętej marynarce, w krawacie - dowódca całego oddziału Jan Grabowski; Walerian Szczech; w cywilu - Tadeusz Wiliński; policjant Błaszczyk; Antoni Wudziński; Jan Stypczyński (z Jabłowa); ostatni nieznany;
w trzecim rzędzie: J. Muran (odznaczony oderem Virtuti Militari), St. Kotyński; Jakub Wojciechowski, Józef Różański, Franciszek Stypczyński (z Jabłowa), Franciszek Woś (z Jabłowa).
w czwartym rzędzie: Antoni Kiser, Stanisław Dolegała, Franciszek Naszkowski, nierozpoznany, St. Leis, nierozpoznany, Antoni Safian, Florian Trzaskowski.
Wszyscy wymienieni (oprócz policjanta Błaszczyka, burmistrza i jego rodziny) byli łabiszyńskimi powstańcami. Pozostali powstańcy z łabiszyńskiego oddziału to: Wincenty Sika, Franciszek Dziennik, Józef Chlebowski, Władysław Barth, Antoni Palka, Franciszek Palka, Walerian Palka. Nie udało się nam ustalić, czy są na zdjęciu, czy nie.

fot. z archiwum Wacława Ziółkowskiego

Jeszcze przed wyzwoleniem Łabiszyna grupa mieszkańców licząca 22 osoby na wieść o pruskim poborze wyruszyła na powstańczy punkt zborny do Lubostronia. W drodze, w Zdzierskach, dopadła ich kawaleria pruska, 5 mężczyzn z Łabiszyna i okolic zawleczono na Rynek i zasieczono pałaszami. Byli to: **Józef Waligórski, Ignacy Woźniak, Michał Bukowski, Michał Królikowski** i **Józef Kulczyński**. Pozostałych wysłano do więzienia w Poznaniu.

11 stycznia 1919 r. oddział powstańców ruszył z Barcina w kierunku Łabiszyna. W Kani wydzielono oddział złożony z łabiszyniaków, którym dowodził hallerczyk, sierżant sztabowy **Jan Grabowski**. Oddział ten został podzielony na trzy grupy.

W Łabiszynie w tym okresie stacjonowały jedynie dwa oddziały kawalerii niemieckiej: 18-osobowy i 12-osobowy. Sztab znajdował się z restauracji *Piekło* koło śluzy. Tam też znajdował się karabin maszynowy, drugi karabin maszynowy umieszczony był koło młyna, dwa następne - na Rynku. Miasteczko nie należało wówczas do celów strategicznych, dlatego tak nieliczna grupa broniła miasta.

Powstańcy z trzech stron, różnymi sobie znanymi drogami, dotarli do miasteczka. Zaskoczenie było całkowite, a walki trwały około dwóch godzin. Powodzenie akcji zawdzięczano też ludności cywilnej, która czynnie pomagała powstańcom w uwolnieniu miasta. Szybko uporano się z likwidacją obsługi karabinów maszynowych oraz z opanowaniem sztabu, jak i koszar na przedmieściu, w posesji państwa Bączyńskich. Ośmiu Prusaków poległo, a zdziesiątkowany oddział kawalerii wycofał się garbatym mostem do lasu szubińskiego.

Dzięki dobrze zorganizowanemu atakowi miasto zdobyto bez żadnych strat. Jedynie na przedmieściu, po walce, jeden z konnych powstańców z Mamlicza, schodząc z konia zahaczył o siodło granatem zwisającym u pasa. W wyniku eksplozji został ciężko ranny i wkrótce zmarł. Pochowany jest obok powstańców-ochotników na cmentarzu w Łabiszynie

WACŁAW ZIÓŁKOWSKI

PROGRAM TELEWIZYJNY 30.12–05.01

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU ŻYCZY DZIAŁ SKŁADU

PIĄTEK 30.12

PROGRAM I

6.00 Kawa czy herbata?
8.00 "Moda na sukces" – serial
8.30 Party–tura
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Świąteczne śpiewanie
10.00 "Powrót McClaina" (2/16) – serial USA
10.50 Muzyczna Jedynka
11.00 Szkoła dla rodziców
11.15 Uszyj to sama
11.30 U siebie – magazyn mniejszości narodowych
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.15 Telewizja Edukacyjna:
12.15 Magazyn Notowań
12.45 Jaka szkoła? – Raport
12.50 Co kraj, to obyczaj
13.05 Ginące zawody – Lutnictwo
13.15 Spojrzenie na Niemcy – Berchtesgaden
13.30 "Biznes po amerykańsku" – serial dok. prod. USA
14.00 Program publicystyczny
15.00 Kraina łagodności
15.30 "Wujek Jack" (5) – serial
15.55 Muzyczna Jedynka
16.00 "Moda na sukces" – serial
16.25 Dla dzieci: Ciuchcia
17.00 Teleexpress
17.20 Tata, a Marcin powiedział...
17.30 Goniec – tygodnik kulturalny
17.40 Test – magazyn konsumenta
18.05 Randka w ciemno
18.50 Zulu Gula, Miedziana 13
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.10 "Bóg jeden wie, panie Allison – film fab. USA
22.00 Puls dnia
22.15 W.C. Kwadrans
22.30 Studio sport – Narciarski Turniej 4 skoczni
23.00 Wiadomości
23.20 Bohaterowie, skandaliści i inni – Andrzej Seweryn
23.45 Reportaż
24.00 "Ulice w ogniu" – film fab. USA
1.30 Muzyczna Jedynka
2.10 Zakończenie programu

PROGRAM II

7.00 Panorama
7.10 Sport telegram
7.20 Gość poranny
7.30 Nauka języka angielskiego
7.40 Muzyczny Blok Dwójki
8.00 Program lokalny
8.30 "Zbójnicy króla" – serial
9.00 Transmisja obrad Sejmu (w przerwie ok. **13.00** Panorama)
14.55 Program dnia
15.00 "Batman" – serial anim. USA
15.30 Studio sport – koszykówka zawodowa NBA
16.30 "Od dziewiątej do piątej" – serial kom. USA
17.00 "Świecąca góra" – reportaż.
17.15 "Z chłopa prezes" – film dok.
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
19.00 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19.35 La la mi do, czyli porykiwania szarpidrutów
20.00 Koncert Świąteczny z Asyżu pd Jana Krentza
20.50 Halo, weekend
21.00 Panorama
21.30 Stare i nowe pieniądze – Denominacja
21.35 "Jaś Fasola" – "Jaś Fasola znowu w szkole" – program rozrywkowy prod. ang.
22.05 "Zło czai się wszędzie" – film fab. prod. ang.
24.00 Panorama
0.05 Sport telegram
0.15 Non stop kolor – magazyn grudzień '94
1.15 Zakończenie programu

POLSAT

8.00 "Jonny Quest" – serial
8.30 Szczęśliwy rzut – teleturniej
9.00 "Sąsiedzi" – serial australijski
10.00 "Więźniarki" – serial
11.00 "Królowa przedmieścia" – film polski (1938), reż Eugeniusz Bodo
12.30 "Adam – 12" – serial USA
13.30 Tylko dla dam
14.00 Gillette World Sport Special
14.30 Rock dookoła świata
15.00 "Statek miłości" – serial
16.00 Pamiętnik nastolatki – mag. młodzieżowy
16.30 Informacje
16.45 Gramy! – muzyka w TV Polsat
16.55 "Pac Man" – serial anim.
17.25 Szczęśliwy rzut – teleturniej
17.55 "Sąsiedzi" – serial austral.
18.30 Informacje
19.00 "Telewizja 101" – serial
20.00 "Prawo Burke'a" – serial USA
21.00 "Brygada Acapulco" – serial USA
22.00 Informacje
22.10 Biznes tydzień
22.25 Gramy! – muzyka w TV Polsat

GineKolog - Położnik
lek. med. Grażyna Gmerek
przyjmuje Żnin, ul. Ogrodowa 3A
poniedziałek, czwartek od 16[00] - 19[00], tel. 22-372
Rejestracja codziennie tel. 22-770

22.30 "Nocne oczy II" – film USA
0.10 Sopot Rock Festiwal

SOBOTA 31.12

PROGRAM I

6.55 Program dnia
7.00 Tańce polskie – Podlasie – zapusty
7.30 Tydzień
8.00 "Przygoda lokomotywki" – film anim. dla dzieci prod. ang.
8.30 Poradnik sylwestrowy
8.55 Program dnia
9.00 Wiadomości
9.10 Ziarno
9.35 Dla dzieci i młodzieży: Sylwestrowe 5–10–15
10.25 "Wujek Jack" – serial
11.00 "Zwierzęta świata – "Springboki z Kalahari" – ang. serial dok.
11.30 Grand Prix – Finał Mistrzostw Polski Zawodowych Par Tanecznych (1)
12.00 Wiadomości
12.10 Dyskoteka pana Jacka
13.10 "Pani Irena" (3–ost.) – "Kobieta pracująca"
14.00 Walt Disney przedstawia: "Goofy i inni", "Święta Kubusia Puchatka" (emisja z teletekstem)
15.20 Grand Prix – Finał Mistrzostw Polski Zawodowych Par Tanecznych (2)
15.50 Swojskie klimaty
17.00 Teleexpress
17.25 MdM
17.50 "Beverly Hills, 90210" – serial USA
19.00 Małe wiadomości DD
19.10 Wieczorynka – "Strażak Sam"
19.30 Wiadomości
20.00 Orędzie Noworoczne Prezydenta RP
20.20 "Rodzice i dzieci" – komedia obycz. USA
22.35 Tango – rewia sylwestrowa
23.35 Toast z Jedynką
0.15 "Maskarada" – Szopka'94
1.00 Publicystyka kulturalna
1.15 "Nieoczekiwany atak" – thriller USA
2.55 Muzyczna Jedyna
3.25 "Zaproszenie do tańca" – film muzyczny USA
5.00 Zakończenie programu

Zakład Jubilerstwa Artystycznego - Handlowa
to ro TORO
St. Szulc Stanisław Szulc
cukiernia - piekarnia
- produkcja makaronu
ciastka! pieczywo! makaron!
nast. dostaw
biuro: Sukcesu 1, tel. 20-241
sklep: ul. Świadeckich 5, tel: 20-241
Szczęśliwego Nowego Roku
wszystkim Klientom
życzy Firma Toro

PROGRAM II

7.00 Panorama
7.10 Muzyczny toast
7.30 Tacy sami
7.50 Lekcja języka migowego
7.55 Powitanie
8.00 Clipol – wydanie sylwestrowe
8.30 "Opowieści Alfa" (2) – serial
9.00 Program lokalny
10.00 "Wojsko Polskie w Kazachstanie" – reportaż
10.30 "Miłość Ci wszystko wybaczy" – relacja z balu Harlequina
11.00 Ulica Sezamkowa
12.00 Rewolwerowcy: "Dwa złote colty" – western USA (1959)
14.00 Studio sport: MŚ zawodowców w łyżwiarstwie figurowym
15.00 Halo, Dwójka
15.20 "Hartowie na Dzikim Zachodzie" (1/15) – serial USA
16.20 Zrób to z OT.TO
17.10 Koło fortuny – teleturniej
17.45 Halo, Dwójka
17.55 Losowanie LOTTO
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.30 Sylwester w Polsce
19.00 Koncert sylwestrowy
20.00 Sylwester w Polsce z Poznania
20.30 Sylwester w Polsce z Krakowa
21.00 Panorama
21.35 Sylwester na molo
22.55 "Poskromienie Joanny" (1) – film fab. USA
24.00 Życzenia noworoczne
0.20 "Poskromienie Joanny" (2)
1.15 Sylwester w Polsce – koncert roku
1.45 Sade – koncert live
3.45 Zakończenie programu

POLSAT

8.30 "Pac Man" – serial anim.
9.00 "Sąsiedzi" – obycz. serial australijski
9.30 Fashion TV
10.00 "Telewizja 101" – serial USA
11.00 "Brygada Acapulco" – serial USA
12.00 "Ogród Allacha" – film USA (1936)
13.30 Oskar
14.00 Rock dookoła świata
14.30 4x4 Magazyn motoryzacyjny dla dużych i małych
15.00 "Płonące drzewa Thiki" – serial ang.
16.00 Egzamin dojrzałości
17.00 Rajska plaża – serial
17.30 "Banana split" – serial anim. dla dzieci
18.00 "He–Man" – serial anim.
18.30 Informacje
19.00 "Evita Peron" – miniserial USA
20.00 "Tylko dla orłów" – film USA (1989)
22.45 Rock dookoła swiata
23.45 Program sylwestrowy – "Fotografia rodzinna Polsatu"
0.15 "Narodziny szpiega" – film ang.
1.50 Rock dookoła świata

NIEDZIELA 1.01

PROGRAM I

7.00 Country Ameryka
7.25 Co nowego? – Lidia Stanisławska
7.40 Piosenki z kontekstem
8.15 Program dnia
8.25 Dla dzieci: "Mały sir Nicholas" – film fab. prod. ang.
10.40 Koncert życzeń
11.25 Antena
11.40 Wiadomości oraz powtórzenie Orędzia Noworocznego Prezydenta RP
12.05 "Miś" – komedia prod. polskiej (1981 r.)
13.45 Oko w oko w Krzysztofem Pieczyńskim – program Macieja Orłosia
14.15 "30 lat minęło..." Krzysztof Krawczyk i jego goście (2)
15.10 Czar par
17.00 Teleexpress
17.25 Śmiechu warte
18.10 "Dr Quinn" – serial USA
19.00 Wieczorynka: "Przygody Myszki Miki i Kaczora Donalda"
19.30 Wiadomości
20.10 "Powrót do przyszłości II" – film fab. prod. USA
22.10 Wieczór z Alicją
23.05 Studio sport – Turniej 4 skoczni
0.05 "Krokodyl Dundee" – film fab. prod. australijskiej
1.45 W wiedeńskim nastroju
2.25 Zakończenie programu

PROGRAM II

7.00 Echa tygodnia
7.30 Film dla niesłyszących: "Orkan na Jamajce" (2) – film USA
8.25 Słowo na niedzielę
8.35 "Stulecie Polskiej Misji Katolickiej w Wielkiej Brytanii" – reportaż
9.00 Program lokalny
10.00 Folklor – Rzeka, Lublin
11.00 Brzechwa dzieciom: "Pan Drops i jego trupa" – "Pchła Szachrajka"
12.00 Halo, Dwójka
12.15 Koncert noworoczny z Wiednia (cz. II)
13.35 Jedn z dziesięciu – teleturniej
14.05 "Kawaler de Pardaillan" – film fab. prod. fr.
15.30 Życzenia dla Polski
16.40 Studio Dwójki
16.50 "Pejzaż bez ciebie" – koncert
17.50 Studio Dwójki
18.00 Wiesław Ochman – Melodie świata – koncert
18.50 Program lokalny
19.00 Familiada – teleturniej
19.35 "Przygody Animków" – serial
20.00 Przeżyjmy to jeszcze raz – Sport'94
21.00 Panorama
21.30 "Czterej pancerni i pies, czyli jak zdobywano Dziki Zachód"
22.10 "Mistrz" – film fab. prod. USA
0.10 IRA – koncert
1.10 Zakończenie programu

POLSAT

8.00 "Ogród Allacha" – film USA
9.30 "Tylko dla orłów" – film USA
12.15 Koncert świąteczny z Watykanu
14.00 Jesteśmy – prog. red. katolickiej
14.30 Fashion TV
15.00 "Narodziny szpiega" – film angielski
17.00 "Rajska plaża" – serial USA dla młodzieży
17.30 "Prawo Burke'a" – serial USA
18.30 Informacje
19.00 "Evita Peron" – miniserial USA
20.00 "Robocop" – serial USA
21.00 "Kochankowie i inni" – film ang.
23.00 4x4 Magazyn motoryzacyjny
23.30 Wyspy pośrodku świata
24.00 Bee Gees – koncert rockowy

HURTOWNIA STALI
oferuje w sprzedaży hurtowej i detalicznej:
- rury czarne i ocynkowane od 1/2 cala (pełen asortyment),
- blachy czarne i ocynkowane,
- blachy trapezowe, ocynkowane,
- kątowniki, ceowniki, dwuteowniki g/w,
- kątowniki, ceowniki z/g,
- pręty gładkie i żebrowane,
- profile zamknięte z Bochni (tzw. rury kwadratowa i prostokątne),
- siatką ogrodzeniową i ocynkowaną,
- drut ocynkowany do siatki,
- blachę cynkową
SILWA
GNIEZNO, ul. Reymonta 26, tel. (166) 26-56-51 w. 216, 219, 215, (166) 25-10-50 (magazyn), tlx 0412667.
CENY DO NEGOCJACJI!
NA ŻYCZENIE KLIENTA TOWAR DOWOZIMY NA MIEJSCE!
ODDZIAŁY: - Trzemeszno (GS), Al. Niepodległości 2, tel. 80-296 378, 377, 397, - Łobzenica k/Wyrzyska, ul. Żrola 11, (przy gorzelni), tel. 315. Wągrowiec, ul. Grunwaldzka 30, tel. 21-061

PONIEDZIAŁEK 2.01

PROGRAM I

6.00 Kawa czy herbata?
8.00 "Moda na sukces" – serial USA
8.30 Dźwiękogra
8.45 Gimnastyka
8.50 "Dziwny świat kota Filemona" – serial anim.
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
10.05 "Doktor Quinn" (powt.)
10.55 Muzyczna Jedynka
11.00 Przyjemne z pożytecznym
11.30 Panie na planie
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.15 Telewizja Edukacyjna:
12.15 Magazyn Notowań
12.40 Stalinizm po polsku
12.55 "Bliski i Środkowy Wschód" (2) – film dok. prod. fr.
13.50 "Ogniem i mieczem" wg Szymona Kobylińskiego
14.05 Łowcy tajemnic
14.15 Encyklopedia II wojny światowej
14.35 Tajna historia ZSRR
15.00 Potop popu
15.30 Dla młodych widzów: Alternativi
15.55 Muzyczna Jedynka
16.00 "Moda na sukces" – serial
16.25 Gimnastyka umysłu, czyli jak uczyć się szybciej
16.35 Baw się z nami
17.00 Teleexpress
17.20 Forum
18.10 "Latający cyrk Monty Pythona" – serial prod. ang.
18.40 Program jubileuszowy, czyli Polska 10, 20, 30, 40 lat temu, czyli jak zabawnie spędzano Sylwestra
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.10 Teatr Telewizji: Franciszek Zabłocki "Żółta szlafmyca albo kolęda na Nowy Rok"
21.05 "Akademia zbrodni" – film dok.
22.05 Puls dnia
22.20 Tydzień prezydenta
22.30 MdM
23.00 Wiadomości
23.20 Mistrzowie kina: Charles Chaplin: "Światła rampy" – film fab. prod. USA
1.30 Przeboje Bogusława Kaczyńskiego
2.20 Zakończenie programu

POLSAT

8.00 "Ogród Allacha" – film USA
9.30 "Tylko dla orłów" – film USA
12.15 Koncert świąteczny z Watykanu
14.00 Jesteśmy – prog. red. katolickiej
14.30 Fashion TV
15.00 "Narodziny szpiega" – film angielski
17.00 "Rajska plaża" – serial USA dla młodzieży
17.30 "Prawo Burke'a" – serial USA
18.30 Informacje
19.00 "Evita Peron" – miniserial USA
20.00 "Robocop" – serial USA
21.00 "Kochankowie i inni" – film ang.
23.00 4x4 Magazyn motoryzacyjny
23.30 Wyspy pośrodku świata
24.00 Bee Gees – koncert rockowy

PROGRAM II

7.00 Panorama
7.10 Sport telegram
7.20 Gość poranny
7.30 Nauka języka angielskiego
7.40 Muzyczny blok Dwójki
8.00 Program lokalny
8.30 "Ferajna z baru Oficina" (1/26) – serial prod. hiszpańskiej

Specjalista położnictwa i chorób kobiecych
Lek. med. Jerzy Kożma
przyjmuje we wtorki i piątki od 15[30] - 18[00]
Żnin, ul. Kościuszki 20

9.00 Świat kobiet
9.30 "Widziane z bliska" (1/14) – "Koty" – serial dok. prod. USA
10.00 "Wojownicze żółwie Ninja"
10.25 Familiada – teleturniej (powt.)
10.50 Program artystyczny
11.50 Krakowskie legendy
12.00 "Człowiek z Kon–Tiki" (1/5) – serial dok. prod. ang.
13.00 Panorama
13.20 "Czarodziej z ulicy Wiązów"
14.10 Clipol
15.00 "Wojownicze żółwie Ninja"
15.30 7 dni polskiego sportu
16.00 Apetyt na zdrowie
16.30 "Plejady" – prog. artystyczny
17.00 "Rosyjska tragedia" (1) – serial dok. prod. fr.
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
19.00 Koło fortuny – teleturniej
19.35 Bajki nie tylko dla dzieci głuchych: "Jaś i Małgosia"
20.00 "Przystanek Alaska" – serial USA
21.00 Panorama
21.30 Stare i nowe pieniądze – Denominacja
21.35 Bestsellery Dwójki: Teatr Telewizji – Janusz Wiśniewski: "Podróż Trzech Króli"
22.15 Świąteczna rewelacja miesiąca – "Hrabina Marica" Imre Kalmana
24.00 Panorama
0.05 "Zair – cyki węża" – film dok.
1.05 Zakończenie programu

POLSAT

8.00 Legendy świata
8.30 Szczęśliwy rzut – teleturniej
9.00 Egzamin dojrzałości – prog. rozrywkowy
10.00 "Szpital miejski" – serial
10.50 "Kochankowie i inni" – film ang.
12.30 Prosto z Hollywood – magazyn filmowy
13.00 Gramy!
13.30 Gillette World Sport Special
14.00 Oskar – magazyn filmowy
14.30 Talia kart
15.00 "Robocop" – serial USA
16.00 Twój lekarz – mag. medyczny
16.30 Informacje
16.45 Gramy! – muzyka w TV Polsat
16.55 "Ritchie Rich" – serial anim. dla dzieci
17.25 Szczęśliwy rzut
17.55 "Sąsiedzi" – serial australijski
18.30 Informacje
19.00 "Adam–12" – serial krym.
20.00 "Zastrzelić Elizabeth" – film USA (1992) lub "Chuka Indianin" – film USA (1967)
22.00 Informacje
22.20 4X4 Magazyn motoryzacyjny dla dużych i małych
22.50 Sport
23.50 Jesteśmy

WTOREK 3.01

PROGRAM I

6.00 Kawa czy herbata?
8.00 "Pierwsze pocałunki" – serial fr.
8.30 Dla dzieci: Kolory
8.55 Gimnastyka
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
9.55 "Muzzy in Gondoland" – język angielski
10.00 "Catwalk" (13) – serial USA
10.45 Portret europejski
10.55 Muzyczna Jedynka
11.00 Giełda pracy, giełda szans
11.20 Zaproszenie do stołu
11.30 Videofashion
11.50 100 lat
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.15 Telewizja Edukacyjna – Magazyn Notowań
12.40 Komputerowa szkoła Marka Peryta (1)
13.00 Łyk matematyki – Matematyczne opakowania
13.15 Zakopany skarb – Platyna – Pierwiastek Pt
13.35 Joystick
13.55 Księga cudów techniki
14.50 Program dnia
15.00 Muzyczna Jedynka
15.30 Śmietnik
16.00 "Pierwsze pocałunki" – serial fr.
16.25 Dla dzieci: Tik–Tak
17.00 Teleexpress
17.20 Aria ze śmiechem
17.40 Automania
18.05 "Simpsonowie" – serial
18.30 Sensacje XX wieku – Operacja Suez
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.10 "Czas życia" – film fab. prod. USA
21.45 Puls dnia
22.15 Sejmograf
22.25 Gra o pieniądze
23.00 Wiadomości
23.20 "Tyle jest muzyki" – film dok.
0.15 Z Polski rodem
0.45 Sąsiedzi
1.15 Muzyczna Jedynka
1.40 Zakończenie programu

PROGRAM II

7.00 Panorama
7.10 Sport telegram
7.20 Gość poranny
7.30 Nauka języka angielskiego
7.40 Muzyczny blok Dwójki
8.00 Program lokalny
8.30 "Jest jak jest" (12) – serial TVP

9.00 Świat kobiet
9.30 "Hollywoodzki Babilon" – serial
10.00 "Przygody Blacky'ego" – serial
10.25 Familiada – teleturniej (powt.)
10.50 Dozwolone od lat 40.
11.50 Publicystyka kulturalna
12.40 Mój mały świat
13.00 Panorama
13.20 "Zakazana miłość" – serial
14.05 Clipol
15.00 "Przygody Blacky'ego"
15.30 Studio sport: TV–Moto–Sport
16.00 Przegląd kronik filmowych
16.30 "Opór i odnowa" – reportaż
17.00 Magazyn przechodnia
17.10 W cieniu Kremla
17.40 W okolice Stwórcy
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
19.00 Koło fortuny
19.35 "Hrabia Kaczula" – serial anim.
20.00 "Tolerancja" – koncert charytatywny
20.50 Sport telegram
21.00 Panorama
21.30 Stare i nowe pieniądze – Denominacja
21.35 Pogotowie ekologiczne Dwójki
21.45 Reporterzy Dwójki przedstawiają
22.10 "Porzucone żony" – film fab. prod. USA
24.00 Panorama
0.05 "Szczęśliwy świat" – film fab.
1.40 Zakończenie programu

POLSAT
8.00 Legendy świata
8.30 Szczęśliwy rzut
9.00 "Sąsiedzi" – serial
9.30 W drodze – prog. red. katolickiej
10.00 "Szpital miejski" – serial
10.50 Film na telefon
13.30 Kuba Szyliński zaprasza
14.00 Tylko dla dam
14.30 Linc Journal – magazyn mody
15.00 "Adam–12" – serial USA
16.00 Pamiętnik nastolatki – mag. młodzieżowy
16.30 Informacje
16.45 Gramy! – muzyka w TV Polsat
16.55 "Alwin i wiewiórki" – serial anim. dla dzieci
17.25 Szczęśliwy rzut
17.55 "Sąsiedzi" – serial
18.30 Informacje
18.55 "Skrzydła" – serial USA
19.20 Plus minus
20.00 "Sekrety" – serial USA
21.00 Na każdy temat – talk show
22.00 Informacje
22.20 Sport
23.20 "Cień" – film fab.

ŚRODA 4.01

PROGRAM I
6.00 Kawa czy herbata?
8.00 "Moda na sukces" – serial
8.30 Muzyczna skakanka z gwiazdą – Irena Kwiatkowska
8.45 Gimnastyka
8.50 "Dziwny świat kota Filemona" – serial animowany
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
9.55 "Muzzy in Gondoland"
10.00 "Zespół adwokacki" (3/12) – serial prod. TVP
10.50 Muzyczna Jedynka
11.00 Od niemowlaka do przedszkolaka
11.55 Nasze państwo – Aktualności
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.15–14.55 Telewizja Edukacyjna:
12.15 Magazyn Notowań
12.40 "English and Arts" – "Sztuka urządzania przyjęć"
12.50 Mała muzyka – Co słyszysz?
13.15 Chochlikowe psoty, czyli zmagania z gramatyką – Odmiana rzeczownika
13.30 Summa... Po trzydziestu latach: Spotkanie ze Stanisławem Lemem – maj 1994 (1)
13.50 I co dalej panie Hartwig?
14.50 Program dnia
15.00 Drgawy
15.30 Dla młodych widzów: Raj
15.55 Muzyczna Jedynka
16.00 "Moda na sukces" – serial
16.25 Mój program na antenie
17.00 Teleexpress
17.20 Miliard w rozumie
17.45 Polska Kronika Ogórkowa
18.00 "Zespół adwokacki" (3/12) – serial TVP
19.00 Wieczorynka – "Pinokio"
19.30 Wiadomości
20.10 "Ostatnia dolina" – film fab. prod. ang.
22.15 Puls dnia
22.40 Moda i biznes – reportaż
23.00 Wiadomości
23.25 "Niebezpieczne życie" – film fab. prod. australijskiej (1/3)
0.55 "Odczytać literaturę – Georges Perec" – fr. film dok.
1.55 Zakończenie programu

PROGRAM II
7.00 Panorama
7.10 Sport telegram
7.20 Gość poranny
7.30 Nauka języka angielskiego
7.40 Muzyczny blok Dwójki
8.00 Program lokalny
8.30 "Wszystko tylko nie miłość" (6)– serial USA
9.00 Transmisja obrad Sejmu (w przerwie ok. 13.00 Panorama)

BIURO RACHUNKOWE
ATUT
Żnin, ul. Leśna 10, tel. 20-898
- komputerowe prowadzenie ksiąg podatkowych, handlowych oraz ewidencji ryczałtowej i VAT,
- rozliczenia z Urzędem Skarbowym i ZUS-em,
- świadczymy usługi stałe i jednorazowe.

14.55 Powitanie
15.00 "Widget" – "Szalony bzik" – serial anim. USA
15.30 Studio sport – Sportowe życie
16.00 Zwierzęta wokół nas – Podaj łapę
16.30 Acid Drinkers – koncert
17.30 Seans filmowy
17.55 Losowanie gier liczbowych Totalizatora Sportowego
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
19.00 Koło fortuny – teleturniej
19.35 Wzrockowa lista przebojów
20.00 Program publicystyczny
20.50 Studio sport
21.00 Panorama
21.30 Stare i nowe pieniądze – Denominacja
21.40 Ekspres reporterów
22.05 Studio Teatralne Dwójki – premiera polska: Stanisław Dygat "Podróż"
23.25 Publicystyka kulturalna
24.00 Panorama
0.05 Kurt Masur dyrygyje – IX Symfonia Ludwiga van Beethovena
1.20 Zakończenie programu

POLSAT
8.00 "Alwin i wiewiórki" – serial
8.30 Szczęśliwy rzut – teleturniej
9.00 "Sąsiedzi" – serial austral.
9.30 "Skrzydła" – serial USA
10.00 "Szpital miejski" – serial
10.50 "Cień" – film polski (1956)
12.30 Sport
13.30 4x4 Magazyn motoryzacyjny
14.00 Jesteśmy
14.30 Talia gwiazd
15.00 Sekrety – serial USA
16.00 Link Journal
16.30 Informacje
16.45 Gramy! – muzyka w TV Polsat
16.55 "Planeta Gilligana" – serial anim. dla dzieci

17.25 Szczęśliwy rzut – teleturniej
17.55 "Sąsiedzi" – serial australijski
18.30 Informacje
18.55 "Skrzydła" – serial USA
19.20 Plus minus – prog. publicystyczny
20.00 "Dallas"– serial USA
21.05 "Airwolf" – serial USA
22.00 Informacje
22.20 Sąd – magazyn prawniczy
22.50 Oskar – magazyn filmowy
23.20 "Cała naprzód" – film polski (1967)

CZWARTEK 5.01

PROGRAM I
6.00 Kawa czy herbata?
8.00 "Oddział dziecięcy" – serial
8.30 Tut–Turu – quiz
8.45 Gimnastyka
8.50 "Dziwny świat kota Filemona" – film anim.
9.00 Wiadomości
9.10 Mama i ja
9.25 Domowe przedszkole
9.50 Porozmawiajmy o dzieciach
9.55 "Muzzy im Gondoland"
10.05 "Niebezpieczne ujęcia" (3) – serial
10.55 Muzyczna Jedynka
11.00 Gotowanie na ekranie
11.20 To jest łatwe – Oczko w prawo, oczko w lewo
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes
12.15 Telewizja Edukacyjna:
12.15 Magazyn Notowań
12.40 Czwartkowe spotkania z przyrodą:
13.05 W rajskim ogrodzie – Rośliny wodne
13.25 Zwierzęta świata: "Te wspaniałe meduzy" – film dok.
13.55 Eko lego
14.10 Przez lądy i morza – Kilka lat w Macedonii
14.30 Całkiem serio o...
14.50 Program dnia
15.00 Czad komando
15.30 Wkoło natury
16.00 "Oddział dziecięcy" – serial ang.
16.25 "CRO" – serial anim.
17.00 Teleexpress
17.20 Filmidło
17.40 Rodzina rodzinie
18.05 "Doogie Howser – lekarz medycyny" – serial prod. USA
18.30 Magazyn katolicki
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.10 "Niebezpieczne ujęcia" (3/20) – serial USA
21.05 Tylko w Jedynce
21.50 Magazynio – program satyryczny
22.00 Diariusz – program rządowy
22.10 Gliny
22.25 Pegaz
23.00 Wiadomości gospodarcze
23.15 Miniatury
23.20 Po prostu Wyka
23.55 "Zajęcie nie dla kobiety" – film sens. prod. ang.
1.20 Program artystyczny
2.00 Zakończenie programu

PROGRAM II
7.00 Panorama
7.10 Sport telegram
7.20 Gość poranny
7.30 Nauka języka angielskiego
7.40 Muzyczny blok Dwójki
8.00 Program lokalny
8.30 "Wielkie gały" (2/16)– serial komediowy ang.
9.00 Transmisja obrad Sejmu (w przerwie ok. 13.00 Panorama)
14.55 Powitanie
15.00 "W krainie dinozaurów" (6/26) – serial USA
15.30 Multihobby
16.00 Animals
16.30 "Zajście na dno morza" – film dok.
17.00 "Chaplin – narodziny postaci" – film dok. USA
17.40 Reportaż
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
19.00 Jeden z dziesięciu
19.35 Klub pana Rysia
20.00 Studio sport – Za metą
20.50 Sport telegram
21.00 Panorama
21.30 Stare i nowe pieniądze – Denominacja
21.40 Auto – magazyn
22.05 100 na 100, czyli 100 filmów na 100–lecie kina: "Błękitny anioł" – film fab. prod. niemieckiej
24.00 Panorama
0.05 Art noc
1.05 Zakończenie programu

POLSAT
8.00 Planetta Gilligana – serial anim. dla dzieci
8.30 Szczęśliwy rzut – teleturniej
9.00 "Sąsiedzi" – serial
9.30 "Skrzydła" – serial USA
10.00 "Szpital miejski" – serial USA
10.50 "Cała naprzód" – film polski (1967)
12.30 Egzamin dojrzałości – prog. rozrywkowy
13.30 Sąd – program publicystyczny
14.00 Sport
15.00 "Airwolf" – serial USA
16.00 Tylko dla dam
16.30 Informacje
16.45 Gramy! – muzyka w TV Polsat
16.55 "Jonny Quest" – serial
17.25 Szczęśliwy rzut – teleturniej
17.55 "Sąsiedzi" – serial australijski
18.30 Informacje
18.55 "Skrzydła" – serial USA
19.20 Plus minus
20.00 "Więźniarki" – serial
21.00 "Statek miłości" – serial
22.00 Informacje
22.20 Gillette World Sport Special
22.50 Na każdy temat – talk show
23.50 "Manewry miłosne" – film polski (1935)

☛ Podkreślone zostały programy telewizji bydgoskiej

Pałucki Magazyn Rolniczy
41/94

Nawozy Norsk Hydro-A.S. Norwegia - na terenie Żnina

Największy na świecie producent nawozów - międzynarodowy koncern Norsk Hydro z siedzibą w Oslo (Norwegia) rozpoczął sprzedaż nawozów mineralnych poprzez sieć handlową Spółdzielni *Rolnik* Żnin.

Od 1905 r. Norsk Hydro dostarcza rolnikom i ogrodnikom swoje doskonałe wyroby.

Zakres produkcji firmy obejmuje również ropę i gaz, aluminium, magnez oraz liczne produkty petrochemiczne i chemiczne. Od przeszło trzech lat koncern posiada swoje przedstawicielstwo w Polsce - firmę Hydro Poland w Szczecinie.

W ciągu tego czasu wielu polskich rolników stosując nawozy Hydro, miało okazję przekonać się, jakie znaczenie ma właściwie zbilansowany, wysokiej jakości nawóz.

W produkcji rolniczej wysoko cenione są wieloskładnikowe nawozy granulowane, o doskonałych właściwościach wysiewnych, takie jak:

- NPK 16-16-16,
- NPK 21-8-11+2% MgO,
- saletra wapniowo-amonowa z magnezem o składzie: 27% N, 7% CaO i 4% MgO.

Coraz szersze uznanie wśród rolników i ogrodników, jako źródło łatwo przyswajalnego przez rośliny azotu i wapnia, zdobywa sobie:

saletra wapniowa Hydro.

Nawóz ten jest dostępny w trzech postaciach: jako saletra wapniowa polowa i polowa borowana - do posypowego stosowania oraz saletra wapniowa szklarniowa - do płynnego nawożenia dolistnego.

Saletra wapniowa Hydro - zawiera 15,5% azotu, w tym 14,4% azotu azotanowego i 1,1% azotu amonowego oraz 26,6% wapnia rozpuszczalnego w wodzie.

Saletra wapniowa to najlepsze rozwiązanie nawożenia pogłównego w uprawach rolniczych i ogrodniczych prowadzonych na różnych typach gleb i w różnych warunkach klimatycznych.

Azot i wapń z saletry wapniowej są składnikami wykorzystywanymi przez roślinę w całości - nie pozostają w obrębie korzeni żadne szkodliwe substancje balastowe.

Azot azotanowy aktywnie uczestniczy w pobieraniu towarzyszącego mu wapnia oraz potasu i magnezu.

Główne zalety saletry wapniowej Hydro to: duża zawartość azotu azotanowego; brak ulatniania azotu; brak sorpcji azotu przez kompleks glebowy; nie zakwasza gleby; precyzyjność w podawaniu azotu; nie zanieczyszcza środowiska naturalnego.

Saletra wapniowo-amonowa z magnezem zawiera 27% azotu, 4% magnezu, 7% wapnia.

Jest to doskonały nawóz pogłówny, uniwersalny, dobrze zgranulowany i o dobrych właściwościach rozsiewczych.

Dzięki zawartości łatwo przyswajalnego magnezu (jako pierwiastka życia i procesu asymilacji) oraz wapnia, jest to nawóz wysoko ceniony przez rolników; jako główny, bardzo efektywny nawóz azotowy.

Nawozy wieloskładnikowe Hydro:

NPK 21-8-11+2% MgO zawiera 21% azotu, 8% fosforu, 11% potasu i 2% magnezu. Jest to podstawowy nawóz starterowy Hydro - wiosenny, rozpoczynający nawożenie wiosną wszystkich upraw. Jest to nawóz pogłówny, wszystkie zawarte składniki są bardzo łatwo rozpuszczalne w wodzie i przyswajalne. Nawóz ten nie wymaga wymieszania z glebą.

NPK 16-16-16 - zawiera 16% azotu, 16% fosforu i 16% potasu. Jest to również kompleksowy nawóz wiosenny, pogłówny, starterowy pod wszystkie rośliny, uniwersalny, zawierający bardzo łatwo rozpuszczalne i przyswajalne składniki.

Następne dwa rodzaje NPK 6-16-26+2% MgO+10% CaO i NPK 14-10-18+2% MgO+9% CaO to wieloskładnikowe nawozy przedsiewne, dla zbilansowania dawek nawozowych. Doskonałe pod wszystkie rośliny - zarówno jesienią, jak i wiosną (przedsiewnie).

Należy zadać sobie pytanie: Dlaczego mamy stosować nawozy Hydro? Odpowiedź brzmi: Nawozy Hydro to: najwyższa jakość, kompleksowy skład (N, P, K, Mg, Ca), doskonała rozpuszczalność w wodzie, duża przyswajalność i wykorzystanie, łatwość w stosowaniu.

Stosowanie: pogłównie, przedsiewnie.

Nawozy Hydro to czysty zysk: mniejsze wydatki jesienią, małe straty składników pokarmowych, małe zużycie sprzętu.

To są nawozy, których stosowanie prowadzi do bardzo dobrych efektów końcowych.

Co rolnik z tego musi zapamiętać?

Poniesione na początku nakłady - to gwarantowany efekt przy zbiorze.

opracował **Mieczysław Szczanowicz**
Hydro Poland Szczecin
tel. Piła (067) 161-247

UWAGA!

W związku z nieczytelnym wydrukowaniem tekstu pt. *Nawożenie zbóż i innych roślin magnezem*, którego autorem była Józefa Błajet informujemy, że będzie on opublikowany jeszcze raz. Za błąd techniczny spowodowany nawałem pracy przed świętami wszystkich naszych czytelników bardzo przepraszamy.

Terminarz rozgrywek w szachach

Liga okręgowa
Odbyły się spotkania:
4 grudnia: *Zremb* MGOK Solec Kuj. - LZS ŻDK I Żnin;
18 grudnia: LZS I Kruszwica - LZS ŻDK I Żnin:

Następne odbędą się:
8 stycznia: LZS ŻDK I Żnin - *Myśliwiec* Gostycyn;
22 stycznia: *Wisła* Nowe - LZS ŻDK I Żnin;
19 lutego LZS ŻDK I Żnin - *Wieża* Więcbork,
2 marca: *Emdek* II Bydgoszcz - LZS ŻDK I Żnin,
26 marca: LZS ŻDK I Żnin - *Ikar* Bydgoszcz;
9 kwietnia: *Gopło* Kruszwica - LZS ŻDK I Żnin;
23 kwietnia: LZS ŻDK I Żnin - MDK nr 1 Bydgoszcz

Klasa A Grupa II

Odbyły się spotkania:
4 grudnia: *Unia* Gniewkowo - *Dąb II* Barcin, LZS ŻDK II Żnin - *Sparta* Janowiec Wlkp., *Zjednoczeni* Trzemeszno - *Dąb I* Barcin;
18 grudnia: *Dąb II* Barcin - *Dąb I* Barcin, *Sparta* Janowiec Wlkp. - LZS II Kruszwica, *Unia* Gniewkowo - LZS ŻDK II Żnin;

Następne odbędą się:
22 stycznia: LZS ŻDK II Żnin - *Dąb II* Barcin, *Zjednoczeni* Trzemeszno - *Sparta* Janowiec Wlkp.; *Dąb I* Barcin - *Forteca* Pakość;
19 lutego: *Dąb II* Barcin - *Forteca* Pakość, *Sparta* Janowiec Wlkp. - *Dąb I* Barcin, LZS ŻDK II Żnin - LZS II Kruszwica;
26 lutego: *Dąb II* Barcin - *Sparta* Janowiec Wlkp., LZS ŻDK II Żnin - *Forteca* Pakość; *Unia* Gniewkowo - *Sparta* Janowiec Wlkp.;
12 marca: *Zjednoczeni* Trzemeszno - *Dąb II* Barcin, LZS II Kruszwica - *Dąb I* Barcin, ŻDK II Żnin - *Forteca* Pakość, *Unia* Gniewkowo - *Sparta* Janowiec Wlkp.;
26 marca: *Dąb II* Barcin - *Unia* Gniewkowo, *Sparta* Janowiec Wlkp. - LZS ŻDK II Żnin, *Dąb I* Barcin - *Zjednoczeni* Trzemeszno;
2 kwietnia: *Dąb I* Barcin - *Dąb II* Barcin, LZS II Kruszwica - *Sparta* Janowiec Wlkp, LZS ŻDK II Żnin - *Unia* Gniewkowo;
9 kwietnia: *Dąb II* Barcin - LZS ŻDK II Żnin, *Sparta* Janowiec Wlkp. - *Zjednoczeni* Trzemeszno, *Forteca* Pakość - *Dąb I* Barcin;
23 kwietnia: *Forteca* Pakość - *Dąb II* Barcin, *Dąb I* Barcin - *Sparta* Janowiec Wlkp., LZS II Kruszwica - LZS ŻDK II Żnin;
7 maja: *Dąb II* Barcin - LZS II Kruszwica, LZS ŻDK II Żnin - *Zjednoczeni* Trzemeszno, *Unia* Gniewkowo - *Dąb I* Barcin, *Sparta* Janowiec Wlkp. - *Forteca* Pakość.

Mistrz ligi okręgowej bierze udział w rozgrywkach o wejście do II ligi, zaś mistrzowie klasy A awansują do ligi okręgowej.

(mj)

PLEBISCYT '94

Kupon plebiscytu na 10 najlepszych sportowców Pałuk 1994 r.

1.....	10 pkt.
2.....	9 pkt.
3.....	8 pkt.
4.....	7 pkt.
5.....	6 pkt.
6.....	5 pkt.
7.....	4 pkt.
8.....	3 pkt.
9.....	2 pkt.
10.....	1 pkt.

Imię i nazwisko głosującego.....

.....

Adres.....

Prosimy o czytelne wypełnianie kuponu, wycięcie dokładnie wg ramki i wysłanie w kopercie do 20 stycznia 1995 roku pod adres: **Redakcja Pałuk, 88-400 Żnin, Pl. Wolności 7, z dopiskiem "Plebiscyt".**

Do naszej redakcji nadchodzą dalsze zgłoszenia kandydatów na najlepszego sportowca Pałuk.

Zdzisław Klim z Redczyc (gm. Żnin) zgłosił dwóch dalszych piłkarzy MKS *Pałuczanka*: rozgrywających: **Marcina Lianę** i **Daniela Mariuszyca**. Uzasadnia to tym, że obserwując grę tych piłkarzy są oni dobrze wyszkoleniu pod względem technicznym, prowadzona przez nich gra jest rozsądna, po prostu grają nie tylko nogami ale i głową. W poszczególnych meczach mistrzowskich, jakie rozgrywali otrzymali wysokie noty. Figurują na liście zdobywców bramek. Są dobrze zapowiadającymi się sportowcami.

Otrzymaliśmy także zgłoszenie od Prezesa MKŻ Żnin **Andrzeja Jankowskiego**, który zgłosił następujących zawodników: **Sebastiana Kolczyńskiego** - motorowodniaka startującego w klasie N-350 (senior), brązowego medalistę Mistrzostw Polski w sportach motorowodnych; **Adama Woźniaka** - motorowodniaka startującego w klasie S-350 - najlepszego w klasyfikacji juniorów w Polsce, zdobywcę II miejsca w eliminacjach o mistrzostwo Litwy i **Przemysława Nowaka** (lat 13) - żeglarza startującego w klasie *Cadet*, zwycięzcę regat otwarcia sezonu, regat o Puchar Żnina oraz Pucharu Jesieni, najlepszego w kraju na zawodach w Żninie i Łodzi.

A oto kompletna lista zgłoszonych do dziś kandydatów:

hokej na trawie: **Andrzej Brzykcy** (LKS Gąsawa), **Jarosław Gaczkowski** (LKS Gąsawa), **Zbigniew Juszczak** (LKS Rogowo), **Jacek Kluczewski** (LKS *Pałuki)*, **Marcin Zamiar** (LKS *Pałuki)*, **Anita Milejczak** (LKS *Pałuki)*;

judo: **Marlena Biskupska** (MKS *Pałuczanka* Żnin), **Eliza Piechocka** (MKS *Pałuczanka* Żnin), **Tomasz Cichoń** (MKS *Pałuczanka* Żnin), **Paweł Malacha** (MKS *Pałuczanka* Żnin);

piłka nożna: **Rafał Witucki** (MKS *Pałuczanka* Żnin), **Zenon Polaszewski** (MKS *Pałuczanka* Żnin), **Radosław Stelmaszewski** (MKS *Pałuczanka* Żnin), **Marcin Liana** (MKS *Pałuczanka* Żnin), **Daniel Mariuszyc** (MKS *Pałuczanka* Żnin);

sport motorowodny: **Tadeusz Haręza** (MKŻ Żnin), **Sebastian Kolczyński** (MKŻ Żnin), **Adam Woźniak** (MKŻ Żnin);

żeglarstwo: **Przemysław Nowak** (MKŻ Żnin);

szachy: **Jerzy Śniadecki** (LZS ŻDK Żnin).

wspinaczka skałkowa: **Maciej Kwieciński** (Klub Górski w Żninie), **Marek Krzemiński** (Klub Górski w Żninie), **Violetta Musielak** (Klub Górski w Żninie).

tenis stołowy: **Magdalena Kamińska** (SKS Bożejewice), **Andrzej Turzyński**.

(ciąg dalszy na stronie obok)

Niepełnosprawny reprezentant Polski z Wapna

Jarek Wilczyński, mieszkaniec Wapna, obecnie uczeń Technikum Elektronicznego w Poznaniu, jest niepełnosprawny, porusza się na wózku in walidzkim. Jest także reprezentantem Polski w piłce koszykowej.

Piotr Piotrowski: - Jak zaczęła się twoja przygoda ze sportem?

Jarek Wilczyński: - Po rozpoczęciu nauki w Poznaniu otrzymałem propozycję rozpoczęcia treningów w piłkę koszykową w klubie *Start* Poznań. Obecnie w Polsce jest sześć drużyn tworzących ligę krajową. Są to zespoły z Krakowa, Rzeszowa, Wałbrzycha oraz dwa z Warszawy. Od września dołączą do ligi zespoły z Katowic i Zielonej Góry.

- W sezonie 1993/1994 ukończyliście rozgrywki ligowe na trzecim miejscu.

- Tak. Dzięki zajęciu trzeciego miejsca w nagrodę drużyna wyjechała na turniej do Grecji. W turnieju tym brało udział 12 zespołów. Nasza drużyna zajęła VI miejsce.

- Jak wyglądały przygotowania do turnieju?

- Na dwa tygodnie przed zawodami odbyliśmy zgrupowanie, na którym trenowaliśmy dwa razy dziennie po trzy godziny.

- To chyba było dosyć wyczerpujące?

- Na pewno, ale po pewnym czasie następuje wzrost wytrzymałości i treningi stają się przyjemnością.

- Kto jest trenerem drużyny?

- Nauczyciel wychowania fizycznego w naszej szkole.

- Obecny skład drużyny gra trzeci sezon. Co można powiedzieć o atmosferze w zespole?

- Atmosfera jest bardzo dobra. Wszyscy bardzo dobrze się rozumieją, chętnie służą pomocą i radą.

- Czy istnieje silna rywalizacja o miejsce w podstawowym składzie zespołu?

- Obecnie w drużynie trenuje 12 zawodników i każdy stara się zadomowić na stałe w pierwszej piątce zespołu.

- Po turnieju w Grecji drużyna "Startu Poznań" otrzymała zaproszenie na turniej we Włoszech.

- Pobyt we Włoszech trwał od 29 czerwca do 5 lipca 1994 r. Turniej trwał dwa dni. Brało w nim udział 8 drużyn, między innymi ze Szwajcarii, Związku Radzieckiego, Finlandii, Polski, Litwy. Rozgrywki toczyły się w dwóch grupach, w których znajdowały się po cztery zespoły. Zwycięscy grup grali o pierwsze miejsce. Zespoły, które zajęły drugie miejsca w swoich grupach grały o miejsce trzecie. Nasza drużyna zajęła wysoką trzecią lokatę za drużynami z Włoch i Szwajcarii.

- Czy jest to wasz największy dotychczasowy sukces?

- W zawodach międzynarodowych - tak.

- Co najbardziej utkwiło ci w pamięci z pobytu we Włoszech?

- Podczas odbywającego się turnieju mieliśmy dużo czasu na zapoznanie się z zabytkami Rzymu. Zwiedziliśmy Bazylikę św. Piotra. Nie udało się nam uczestniczyć w audiencji u Papieża, ale podczas południowego błogosławieństwa na Anioł Pański Ojciec Św. pozdrowił nas z okna Bazyliki i życzył zwycięstwa. Co prawda zajęliśmy trzecią lokatę, ale myślę, że to i tak jest dla nas duży sukces i nie sprawiliśmy Papieżowi zawodu.

- Wiem, że nie tylko uprawiasz grę w piłkę koszykową, ale bierzesz udział w maratonach.

- Tak. Już w szkole podstawowej pokonywałem na wózku znaczne odległości. Najpierw było to kilka kilometrów, później zacząłem jeździć trasy o długości do 40 km.

- I tutaj nie trzeba było długo czekać na sukcesy.

- Ostatnio brałem udział w maratonie dla niepełnosprawnych w Okonku. W swojej kategorii zdobyłem I miejsce. W zawodach brało udział około 100 zawodników. Długość trasy wynosiła 21 km i 100 m. Maraton ukończyłem w czasie 1 godz.44 min. i 5 sekund. W nagrodę za zwycięstwo otrzymałem dyplom i wspaniały puchar.

- Za miesiąc wybierasz się do Warszawy, by wziąć udział w maratonie, którego stawką jest mistrzostwo kraju.

- Rozpocząłem już intensywne przygotowania. Jeżdżę odcinki dwudziestokilometrowe na czas. Mimo dość dobrej dyspozycji będzie mi jednak bardzo trudno nawiązać walkę z czołówką, ponieważ nie dysponuję wózkiem wyczynowym, który kosztuje blisko 100 mln. zł. Niektórzy zawodnicy dysponują nawet dwoma takimi wózkami, ale niechętnie je pożyczają, obawiając się konkurencji.

- Jak udaje ci się pogodzić sport z nauką?

- Jest to możliwe przy dobrej organizacji pracy.

- Pozostaje mi życzyć tobie jak najlepszych wyników tak w sporcie, jak i w nauce. Mam nadzieję, że już nie długo usłyszymy o Jarku Wilczyńskim także w innych środkach masowego przekazu.

Dziękuję za rozmowę.

z JARKIEM WILCZYŃSKIM
rozmawiał PIOTR PIOTROWSKI

Jarek Wilczynski z kolegami w ruinach Koloseum.

I Świąteczny Halowy Turniej Piłki Nożnej szkół średnich w Żninie

19 grudnia w hali miejskiej w Żninie odbył się I Świąteczny Halowy Turniej Piłki Nożnej szkół średnich miasta Żnin. W turnieju wzięły udział trzy szkoły: Zespół Szkół Mechanicznych, Liceum Ogólnokształcące, i organizator - Zespół Szkół Ekonomiczno-Handlowych. Każda ze szkół wystawiła po dwie reprezentacje, jedną z klas I-II i jedną z klas III-IV. Mecze rozgrywane były w dwóch grupach wg. kategorii wiekowej. W grupie klas I-II pierwsze miejsce zajęła reprezentacja Liceum Ogólnokształcące, drugie Zespołu Szkól Ekonomiczno - Handlowych, trzecie Zespołu szkół Mechanicznych. W grupie klas III - IV pierwsze miejsce zajęła reprezentacja Liceum Ogólnokształcącgo, drugie Zespołu Szkół Mechanicznych, trzecie Zespołu Szkół Ekonomiczno - Handlowych. Zwycięskie drożyny otrzymały puchary, oraz pamiątkowe dyplomy. Organizator ma nadzieję, że turniej ten wejdzie na stałe do kalendarza imprez międzyszkolnych. (mk)

PLEBISCYT *PAŁUK*

ciąg dalszy ze strony obok

Na sąsiedniej stronie drukujemy kupon konkursowy. Wszystkich zapraszamy do głosowania, a przedtem do zapoznania się z regulaminem plebiscytu. Choć oficjalnie przedstawiamy naszych kandydatów, to nikomu nie wzbraniamy głosowania na sportowców spoza listy. Jeżeli ktoś uważa, że wśród naszych kandydatów zabrakło kogoś, nic nie stoi na przeszkodzie, by wpisać faworyta na kupon. Niecierpliwie czekamy na Wasze kupony!

Regulamin plebiscytu

1. Głosujemy tylko na kuponach oryginalnych, wyciętych z gazety i włożonych do koperty.
2. W jednej kopercie (z dopiskiem *Plebiscyt*) może być nieograniczona ilość kuponów.
3. Termin głosowania mija 20 stycznia 1995 roku.
4. Można głosować zbiorowo, zachęcamy zwłaszcza szkoły.
5. Każde nazwisko na kuponie zbiorczym jest przypisane do konkretnego miejsca w 10, ale uwaga - nie możemy mnożyć liczby punktów przez liczbę uczestników głosowania zbiorowego. Np. sportowiec na miejscu 1 otrzymuje zawsze tylko 10 pkt. Innymi słowy obowiązuje zasada 1 kupon - 1 głos.
6. Wolno głosować na kandydatów spoza oficjalnej listy czołowych zawodników i zawodniczek. To wcale nie dyskwalifikuje kuponu.
7. Wszystkie ważne kupony biorą udział w losowaniu cennych nagród.
8. Kupony nie wypełnione do końca, tj. podane tylko jedno lub dwa nazwiska sportowców będą unieważnione (liczy się tylko wypełniony cały kupon).
9. Większa liczba przesłanych kuponów naturalnie zwiększa twoje szanse!

GRZEGORZ BERDYSZ

Siatkówka

ŻNIN - LUBOSTROŃ 3:0

20 grudnia w hali Szkoły Podstawowej w Łabiszynie odbył się kolejny mecz I rundy rozgrywek piłki siatkowej pomiędzy reprezentacją Żnina i Lubostronia. Lepszy okazał się zespół ze Żnina, który zwyciężył w stosunku 3:0 (w setach 15:2; 15:3; 15:7). W reprezentacji Żnina wystąpili: **Grzegorz Budny, Stefan Donotek, Dariusz Hinc, Stefan Konitz, Krzysztof Kosmowski i Krzysztof Kurczewski.**

(sk)

ANTENY SATELITARNE

*** ALARMY, * DOMOFONY,**

ŻNIN, TEL. 22-468

Remontowo-Budowlana Spółdzielnia Pracy "REMBUD"

- ul. 700-lecia 30, 88-400 Żnin,

SPRZEDA

DWA SILOSY

PO CEMENCIE

- cena wywoławcza 5 mln zł + Vat.

Oferty, w zalakowanych kopertach, prosimy składać w sekretariacie Spółdzielni, do dnia 10.01.1995 r.

Otwarcie kopert nastąpi w dniu 11.01.1995 r., o godz. 9^{00}. Wadium w wysokości 10% oferowanej wartości prosimy wpłacić najpóźniej do dnia 11.01.1995 r., do godz. 9^{00} w kasie Spółdzielni. Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

OGŁOSZENIA

DZIAŁKI, LOKALE

❑ Sprzedam działkę budowlaną 1500 m^2, Żnin, ul. Gnieźnieńska 23, tel. 22-945.

❑ Wezmę w dzierżawę lokal z przeznaczeniem na działalność handlową w Żninie. Żnin, tel. 22-720.

MOTORYZACYJNE

❑ Sprzedam *fiata 126-p*, r. 91. Żnin, tel. 22-187 po 18^{00}.

INNE

❑ Opryskiwacze nowe sprzedam. Marek Pachut. Smagorzewo 103, tel. 84-45-01 Łabiszyn.

❑ Sprzedam telewizor kolorowy, magnetowid, lodówkę, zamrażarkę, pralkę automatyczną. Żnin, tel. 21-163, 21-102.

❑ Tanio sprzedam zamrażarkę 400-litrową na gwarancji, kalkulator z drukarką na gwarancji, wózek dwufunkcyjny. Żnin, tel. 21-231.

❑ *Zakład Usług Pogrzebowych*, Władysław Pietras. Żnin, ul. Parkowa 2, czynny całą dobę, ceny konkurencyjne. Żnin, tel. 22-031, 20-052.

3.01.1995 r. (wtorek) w Urzędzie Miejskim w Żninie przy ul. 700-lecia 39 (pokój nr 9 - parter) w godz. od 14^{00} do 16^{00} dyżur pełni radna **Zofia Kozłowska** - przewodnicząca Komisji Rewizyjnej

KOMUNIKAT

Zarząd Miejski w Janowcu Wielkopolskim ogłasza konkurs na stanowisko dyrektora Miejsko-Gminnej Przychodni w Janowcu Wielkopolskim.

Kandydat na w/w stanowisko powinien spełniać następujące warunki:

1. posiadać wyższe wykształcenie medyczne - powinien być lekarzem i przedstawić dokumenty potwierdzające prawo wykonywania zawodu,
2. przedstawić udokumentowany przebieg pracy zawodowej
3. przedstawić pisemny program działania i zarządzania przychodnią
4. oświadczenie o niekaralności, w tym za przewinienia zawodowe.

Wnioski o przystąpienie do konkursu należy składać w Urzędzie Miejskim w Janowcu Wlkp. u Sekretarza Gminy w terminie 30 dni od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia.

Janowiec Wielkopolski jest miastem i gminą o charakterze rolniczo-przemysłowym. W mieście znajduje się przedszkole, szkoła podstawowa, Zespół Szkół Rolniczych wraz z Liceum Zawodowym.

Miejsko-Gminna Przychodnia w Janowcu Wlkp. oraz jej filia w Świątkowie świadczą opiekę zdrowotną dla 9.838 mieszkańców. Jednostka ta prowadzi podstawową działalność leczniczą. Przychodnia posiada pracownię rtg, specjalistyczny sprzęt ekg. W przychodni zatrudnionych jest 4 lekarzy oraz dwóch stomatologów (jeden z nich na 1/2 etatu). Zarząd Miejski w Janowcu Wlkp. nie zapewnia mieszkania dla dyrektora przychodni.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo do ustalenia daty przeprowadzenia konkursu, o czym kandydaci zostaną powiadomieni na piśmie.

przewodniczący Zarządu
mgr inż. Antoni Przedborski

UWAGA ROLNICY Z GĄSAWY I OKOLIC!

EX-ROL

poleca wszystkie rodzaje NAWOZÓW SZTUCZNYCH

W CENACH FABRYCZNYCH

oferujemy również po przystępnych cenach:

WĘGIEL

- WYSOKOKALORYCZNY W PIERWSZYM GATUNKU
- GROSZEK - ORZECH
- KOSTKA - BRUNATNY

Gąsawa, skład opałowy EX-ROL, czynny 8^{00} - 16^{00}, soboty 8^{00} - 13^{00}. Tel. Gąsawa 38, Żnin, tel. 21-060.

700 LECIE JANOWCA WIELKOPOLSKIEGO

Janowiec Wielkopolski 15 grudnia 1994 r.

WŁAŚCICIELE, ADMINISTRATORZY, ZARZĄDCY DOMÓW W MIEŚCIE I GMINIE JANOWIEC WIELKOPOLSKI

***Nadchodzący** 1995 rok jest rokiem jubileuszowym 700-lecia naszego miasteczka. Z tej okazji zaplanowano wiele uroczystości, a kulminacyjne obchody odbędą się w miesiącu maju 1995 r.*

***Jako** honorowi goście w obchodach uczestniczyć będą: Metropolita Gnieźnieński ksiądz arcybiskup Henryk Muszyński oraz Wojewoda Bydgoski dr Wiesław Olszewski.*

***Apelujemy** więc do wszystkich mieszkanców, aby nasza gmina, a szczególnie miasteczko na ten jubileusz przygotowało się okazale. Cel ten możemy osiągnąć poprzez niezwłoczne przystąpienie do odnawiania elewacji domów, ogrodzeń, porządkowania podwórzy i terenów przyległych do domów i nieruchomości. W tym też celu ogłaszamy konkurs na najładniejsze otoczenie mojego domu, a dla laureatów konkursu przewidujemy nagrody rzeczowe. Poniżej podajemy regulamin konkursu:*

burmistrz
/-/ mgr inż. Antoni Przedborski

przewodniczący Rady Miejskiej
/-/ mgr inż. Leszek Rutkowski

przewodniczący Komitetu Obchodów 700-lecia
/-/ Jerzy Szociński

przewodniczący Komisji d/s Obchodów 700-lecia
/-/ mgr Czesław Langowski

REGULAMIN KONKURSU DLA MIESZKANCÓW MIASTA I GMINY JANOWIEC WLKP. NA NAJŁADNIEJSZE OTOCZENIE MOJEGO DOMU

I. Konkurs dla domów wolno stojących na terenie miasta i gminy:

1. Budynek:
- stan elewacji od 1 do 20 pkt
- zabudowanie gospodarcze od 1 do 5 pkt
- podwórko - porządek od 1 do 5 pkt
- opłotowanie - rodzaj, estetyka od 1 do 10 pkt
2. Całość zabudowy od 1 do 10 pkt
3. Ogródek ozdobny od 1 do 10 pkt
- rodzaj kwiatów, krzewów, drzewek od 1 do 5 pkt
- kompozycja od 1 do 5 pkt
- czas kwitnięcia kwiatów od 1 do 5 pkt
- trawniki od 1 do 5 pkt

Razem punktów do zdobycia od 10 do 80 pkt

II. Konkurs dla domów, posesji o zwartej zabudowie na terenie miasta i gminy:

1. Elewacja budynku od 1 do 20 pkt
2. Stan czystości, estetyka podwórka, wejść, bram itp. od 1 do 5 pkt
3. Stan estetyczny okien, drzwi od 1 do 5 pkt
4. Kompozycja elewacji i malatury olejnej w całości od 1 do 10 pkt

Razem punktów do zdobycia od 4 do 40 pkt

III. W obu kategoriach pierwsze sprawdzenie komisyjne odbędzie się w miesiącu kwietniu 95 r., następne w lipcu 95 r., a ostatnie we wrześniu 95 r.

IV. Zwycięży ten dom, ta posesja, która w łącznej punktacji wiosenno-letnio-jesiennej zgromadzi największą ilość punktów.

V. Zgłoszenia do konkursu należy składać do 31 marca 1995 r. do Urzędu Miejskiego w Janowcu Wlkp. z dopiskiem *Konkurs z okazji 700-lecia* w pokoju nr 8-9.

Dla laureatów przewidziane sa atrakcyjne nagrody rzeczowe.

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe

INTER - VAX

Danuta i Wacław Górni

- Części do ciągników i maszyn rolniczych,
- Wyposażenie budynków inwentarskich
  * kojec porodowy OM 200 cena 3.750.000 zł,
- Opony
- Akumulatory
- Oleje
- Chemia gospodarcza
- Sznurek do pras

* 1600 m tex. 2500 cena 190.000 zł,
* 2100 m tex. 2000 cena 200.000 zł;

Zapraszamy
Żnin, ul. Dworcowa 29,
tel. 22-336, Gąsawa, ul. Krótka

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH

ALWI

Alina i Wiesław Wnuk

Żnin, ul. Składowa 20

☎ 21-060 całą dobę

Zakłady czynne całą dobę:

- Żnin, ul. Składowa 20, - Janowiec, ul. Śniadeckich 20,

- organizacja pogrzebów (najtaniej),
- przewozy zwłok na terenie całego kraju (niskie stawki),
- transport zagraniczny, - na terenie Żnina przewozy zwłok bezpłatne,
- obsługi ceremonii pogrzebowej wykonywane są przy użyciu standardowych Nys, autokarawanów Volvo oraz ekskluzywnego amerykańskiego Cadillaca,
- wieńce i wiązanki własnej produkcji na podkładzie gąbczastym (nie niszczą płyt nagrobkowych) oraz świerkowym z kwiatów sztucznych, jedwabnych i żywych,
- różne typy trumien: olchowe, sosnowe, dębowe od wersji podstawowej za 900 tys. do 10 mln zł (wersja francuska - exclusive, import z Anglii, USA),
- stypy w cenach konkurencyjnych (przewóz gości w obie strony gratis),
- płatności po wykonaniu usługi,
- dokonujemy również ekshumacji zwłok wraz z załatwieniem formalności.

Organizujemy pogrzeby dostosowane do możliwości finansowych każdego klienta oraz bezprocentowo kredytujemy płatności.

Refleksje nie tylko świąteczne

Święta Bożego Narodzenia kojarzą się nam przede wszystkim z wieczerzą wigilijną, pięknie przyozdobioną i rzęsiście oświetloną choinką, kolędami, suto zastawionym stołem świątecznym, no i oczywiście spadającymi płatkami śniegu. Ten niecodzienny nastrój najbardziej rodzinnych i radosnych świąt możemy wytworzyć sami w gronie osób najbliższych. Udziela się on już bardzo mocno od godzin rannych w dzień wigilii. Nie możemy jednak sprawić, aby ziemia została pokryta śnieżną bielą, gdyż nie leży to w ludzkiej mocy. Niezależnie od kaprysów pogodowych święta były i będą obchodzone.

W tym miasteczku mimo, że o zbliżających się świętach narodzenia Bożego Dziecięcia tradycyjnie sygnalizują wszystkie sklepy pięknymi ozdobami i iluminacją świetlną, pokazując przebogaty wybór różnych towarów, zaś na centralnym placu wyrosła olbrzymia choinka - nastrój jest raczej nie taki, jaki zwykle towarzyszył świętom.

Patrzę w stronę, gdzie nad miastem wyrasta duży komin. Niestety, od lipca już nie dymi. Oznacza to, że zatrudnieni wokół niego ludzie (a jest ich spora grupa) nie pracują. Oczekują z niecierpliwością i nadzieją na nadejście dnia, kiedy z komina uniosą się nad miasto kłęby dymu, a hale produkcyjne tętnić zaczną codziennym rytmem pracy. Te święta będą raczej dla nich mniej radosne od dotychczasowych. Ale czy tylko dla nich? Niestety, w miasteczku tym jest znacznie więcej rodzin, które spędzają święta bardzo skromnie. I jeśli jedni zastanawiają się, ile na wigilijny stół zakupić karpia czy innej szlachetnej ryby, w wielu domach może zabraknąć płotki i śledzika. Trudno jest przygotować zastawiony stół świąteczny i podarki pod choinkę, skoro starcza zaledwie na skromne życie za otrzymają kuroniówkę, bądź za jałmużnę z opieki społecznej.

A propos bali sylwestrowych. Nie są one żadną nowością, ale czy każdy ma możliwość poszaleć w ostatnią noc kończącego się roku?

W tym momencie przychodzi podobna refleksja. Jak to jest, że w małym miasteczku wydatek miliona złotych na godne powitanie wielkiego Roku Jubileuszowego z triumfalnym przejściem o północy z sali balowej na centralny plac grodu, tudzież innymi przyjemnościami smakowo-tanecznymi, jest dla nielicznej grupy przysłowiową pestką i nie wpływa ujemnie na miesięczny budżet domowy, podczas gdy blisko tysiąc osób gminy nad Wełną wiąże ledwo koniec z końcem utrzymując się z zasiłku dla bezrobotnych, bądź z zapomogi otrzymanej z opieki społecznej? W tych rozważaniach najsmutniejsze jest to, że nie porzucili oni pracy z własnej woli, a bezrobotnymi stali się na skutek upadłości bądź likwidacji zakładu, w którym przez lata pracowali i stać ich było na godziwe święta, czy sylwestrowy ubaw. Nie wiedzą nawet, ile jeszcze przed nimi takich świąt, jak długo będą kołatać do drzwi opieki społecznej, prosząc o środki na wegetację, czy doczekają się jakiegoś zatrudnienia w mieście, które z młyńskiej osady urosło na 700-letniego dziadka, aby w roku zacnego jubileuszu powiedzieć:

- Drodzy bezrobotni mieszczanie, nie macie żadnych szans pracy dla siebie i swego 700-latka, jego dalszy rozkwit został zahamowany, bezradni okazali się rajcowie przez was wybrani, którzy tak solennie obiecywali przed wyborami zająć się nabrzmiałym problemem bezrobocia. Jako 700-letni dziadek nie mogę zagwarantować wam godziwego zatrudnienia. Czekajcie cierpliwie, aż przygarnie was może jakiś dobry wujaszek kapitalista; młodym i samotnym radzę rozejść się ze mną, gdyż niedługo to i na jałmużnę nie będzie mnie stać. Tylko chwileczkę, gdzie wy, moi drodzy, pójdziecie? Nigdzie przecież na was nie czekają. Zostańcie więc raczej ze mną. Zapraszam was wszystkich w noc sylwestrową na Placu Wolności. Wspólnie popatrzymy na rozbawionych uczestników balu, jaki organizuję z okazji 700-letniej rocznicy moich urodzin. Może coś ciekawego ogłosi Herod, może wypijemy skromną lampkę szampana, a już na pewno zobaczymy wiele kolorowych rakiet i ogni sztucznych, uszy nacieszą się hukiem petard. Przyjdźcie, widowisko jest bezpłatne, ten milion zostawcie na inne wydatki.

Takie refleksje rodzą się nie tylko w mojej głowie. Wiem, że są one wynikiem transformacji ekonomicznych, jakie przeprowadzane są w naszym kraju, a które tak dotkliwie odczuł 700-latek.

Dlaczego przejście od nielubianego socjalizmu do upragnionego kapitalizmu musi być tak uciążliwe i upokarzające dla milionów polskich rodzin skazanych na co najmniej kilkuletnią wegetację? Nie są oni w stanie wziąć spraw swego losu w swoje ręce, zwłaszcza w takich metropoliach jak ta nad Wełną. Oni chcą po prostu pracować nie za wygórowane pensje, ale za zapłatę pozwalającą na godziwe życie, na godziwe, a nie głodowe święta.

Niestety, długo jeszcze pracy dla nich nie będzie. I to już jest najsmutniejsza, najbardziej przykra refleksja (nie tylko świąteczna).

CZESŁAW CZULIŃSKI

* * * * * * * * * * * * * * * z archiwum i z pamięci * * * * * * * * * * * * * * *

W ujęciu historycznym

Rozpoczynał się rok szkolny 1989/90. W bydgoskiej filii Studium Oświaty i Kultury Dorosłych w Warszawie wykładałem wtedy - zresztą od lat - oprócz literatury także przedmiot o jednoznacznej wymowie - *Polityka kulturalna PRL*.

Przed uroczystą inauguracją było już wiadomo, że system polityczny ulega zmianie. Literatura, jak literatura. Będzie, jak była, najwyżej w programie zmieni się kilku autorów i kilka dzieł. Ale *Polityka kulturalna PRL*? W sytuacji, gdy pojęcie *PRL* za kilka miesięcy, jak się miało okazać wkrótce, politycy kulturalnie przenieśli do historii?

Tymczasem warszawski szef, który na uroczystość przyjechał osobiście, ani nie poinformował o zmianie nazwy przedmiotu, ani nie przywiózł nowej wersji programu wykładów i ćwiczeń... I kiedy spytałem prowadzącą bydgoską filię, jak ten orzech rozgryźć, usłyszałem:

- Jak to? Co za problem? Będzie pan omawiał w ujęciu historycznym!

Co też zrobiłem. A po roku w budżecie Ministerstwa Kultury i Sztuki zabrakło pieniędzy na finansowanie historycznego Studium i problem rozwiązał się sam.

JANUSZ KSIĘSKI

PAŁUKI nocą

APTEKI

Barcin

Apteka przy Pl. 1 Maja 13 - czynna w godzinach 8^{00}-18^{00}, w soboty 8^{00}-15^{00}; dyżur nocny (pracownik na miejscu) od 16 do 30 każdego miesiąca, tel. 83-23-19.

Apteka przy ul. Polnej 6 - czynna w godzinach 8^{00}-18^{00}, sobota 8^{00}-13^{00}, w niedzielę zamknięta, dyżur nocny od 1 do 15 każdego miesiąca, tel. 83-31-65.

Kcynia

Pod Orłem, Rynek 8 - czynna w dni robocze - 8^{00}-20^{00}, wolne soboty - 8^{00}-14^{00}, pracujące soboty - 8^{00}-18^{00}, w niedzielę jest nieczynna. Pełni całodobowy dyżur - domofon przy aptece lub tel. 847-317

Szubin

Pod Orłem, ul. 3-go Maja 24 dyżur nocny przez cały grudzień, tel. 84-21-28. Przez cały styczeń dyżur nocny (pracownik na miejscu) pełnić będzie apteka *Esculap* przy ul. Bema 3.

Żnin

Do 31 XII pogotowie pracy (pracownik przychodzi na wezwanie - tel. 22-123) - apteka *Salus* przy ul. K. Janickiego. Od 1 do 5 I dyżur nocny (pracownik na miejscu) pełni apteka *Pharmakon* przy ul. Placu Wolności.

SKLEPY I LOKALE

Barcin

GS Samopomoc Chłopska, ul. Lotników i Pl. 1-go Maja: 31 grudnia 6^{00}-15^{00}.

Sklep spożywczy, ul. Artlerzystów i Pakoska - 31 grudnia 7^{00}-18^{00}.

Damasławek

Kawiarnia *Arthur* w domu kultury - czynna od 17^{00} do 23^{00}

Janowiec

Drink Bar, ul. 3-go Maja 12 - 31 grudnia 6^{00}-2^{00}, 1 stycznia 6^{00}-2^{00}.

Kcynia

Delikatesy *Wrzos*, Rynek 21 - czynne: 31 grudnia 10^{00}-24^{00}, 1 stycznia 10^{00}-24^{00}, poza tym codziennie od 10^{00} do 24^{00},

Delikatesy, ul. Poznańska 43 - czynne w dni powszednie w godz. 7^{00}-24^{00}, 31 grudnia 10^{00}-24^{00}, 1 stycznia - nieczynne,

Bar *Kujawiak*, ul. Asnyka 15 - czynny codziennie w godzinach 15^{00}-24^{00}

Klub *Stanley*, ul. Waryńskiego 1 - czynny codziennie w godzinach 17^{00}-24^{00}, 31 grudnia 17^{00}-24^{00} (zarezerwowane), 1 stycznia 17^{00}-24^{00}.

Szubin

Sklep spożywczy GS, Rynek 1 - czynne od poniedziałku do soboty 6^{00}-24^{00}

Delikatesy, ul. Nakielska 2 - czynny w dni powszednie 8^{00}-23^{00}, w niedzielę 8^{00}-20^{00}

Żnin

Delikatesy *Lusia*, ul. Kopernika 5a, czynne: w piątek 23 grudnia 6^{00}-23^{00}, 31 grudnia - nieczynne, 31 grudnia 6^{00} do 18^{00}, a od wtorku do czwartku 6^{00}-23^{00},

Delikatesy, *Jedynka*, Plac Wolności 7, a od poniedziałku do czwartku od 6^{00} do 21^{00}, 31 grudnia 6^{00}-17^{00} i 17^{00}-7^{00} - dyżur przez okienko, 1 stycznia - nieczynne,

Sklep PSS nr 15, ul. Kościuszki czynny: 31 grudnia 6^{00}-17^{00} i 17^{00}-20^{00} dyżur przez okienko,

Sklep PSS nr 2 (spożywczy), ul. W. Pieniężnej czynny 31 grudnia 6^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne,

Sklep PSS nr 3 (spożywczy), ul. Składowa czynny 31 grudnia 6^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne

Sklep PSS nr 4 (przemysłowy), ul. Śniadeckich czynny 31 grudnia 9^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne

Sklep PSS nr 5 (przemysłowy), Plac Wolności czynny 31 grudnia 9^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne

Sklep PSS nr 12 (mięsny), ul. 700-lecia czynny 31 grudnia 8^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne

Sklep PSS nr 13 (spożywczy), ul. Mickiewicza czynny 31 grudnia 6^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne

Sklep PSS nr 20 (spożywczy), ul. 700-lecia czynny 31 grudnia 6^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne

Sklep PSS nr 22 (drogeria), ul. Śniadeckich czynny 31 grudnia 9^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne

Sklep PSS nr 23 (mięsny), ul. Mickiewicza czynny 31 grudnia 8^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne

Sklep PSS nr 26 (spożywczy), ul. Gnieźnieńska czynny 31 grudnia 6^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne

Sklep PSS nr 28 (przemysłowy), Pl. Wolności czynny 31 grudnia 9^{00}-13^{00}, 1 stycznia - nieczynne

Sklep spożywczo-przemysłowy, ul. Aliantów 2 czynny 31 grudnia 6^{00}-18^{00}, 1 stycznia - 8^{00}-21^{00}

Kawiarnia *Arkadia*, ul. Aliantów 2. Czynna codziennie od godz. 10^{00} do 23^{00}

Kawiarnia Parkowa, ul. Szkolna 26. Czynna codziennie od 16^{00} do 23^{00}, w piątki, soboty i niedziele od 16^{00} do 24^{00}

Klub *Disco-Brzeź* w Brzyskorzystewku czynny w dni powszednie od 18^{00} do 22^{00}, w piątki 20^{00}-2^{00}, w soboty 20^{00}-3^{00} i w niedziele 18^{00}-24^{00}.

notesik bywalca

KINA

Pałuczanin Żnin

29-30 XII: *Speed*, USA, od 15 l., 18^{00}

WYSTAWY

Szubin

Rejonowa Biblioteka Publiczna, ul. Kcyńska 11: *Przystanek Niepodległość*, *W rocznicę Narodowego Święta Niepodległości* - wydawnictwa i publikacje.

Żnin

Galeria Campari. Żniński Dom Kultury, ul. Pocztowa 15. Czynna od wtorku do piątku w godz. 9^{00} - 16^{00}, 2 stycznia - nieczynne. Wystawa: *Lwów 1993 roku w fotografii Łukasza Strzelewicza*.

Muzeum Ziemi Pałuckiej w Żninie: Sufragania - ul. 700-lecia 24. Wystawa czasowa: *Rzeźba Eugeniusza Izdebskiego*. Można oglądać 29 XII 9^{00}-18^{00}, 30 XII 9^{00}-18^{00}, 31 XII - 9^{00}-15^{00}, 1-2 I - nieczynne, 3-5 XII 9^{00}-18^{00}.

MUZEA

Biskupin

Rezerwat Archeologiczny - czynny codziennie w godzinach 9^{00}-18^{00}

Szubin

Izba Tradycji 16/2 Pułku Ułanów Wielkopolskich im. gen. Gustawa Orlicz-Dreszera, stała wystawa pamiątek 16/2 Pułku Ułanów Wielkopolskich czynna po uprzednim zgłoszeniu: Michał Jarocki, ul. Konopnickiej 10, Szubin.

Wenecja

Muzeum Kolei Wąskotorowej w Wenecji koło Żnina (oddział Muzeum Ziemi Pałuckiej w Żninie). Ekspozycja stała: *Parowozy i inny tabor kolei wąskotorowej*. Czynne codziennie od 9^{00} do 16^{00}.

Żnin

Muzeum Ziemi Pałuckiej w Żninie; Baszta - Pl. Wolności, - można zwiedzać po uprzednim zgłoszeniu w Sufraganii. Ekspozycja stała: *Etnografia Pałuk*.

Muzeum Ziemi Pałuckiej w Żninie: Sufragania - ul. 700-lecia 24. Czynne

29 XII 9^{00}-18^{00}, 30 XII 9^{00}-18^{00}, 31 XII - 9^{00}-15^{00}, 1-2 I - nieczynne, 3-5 I 9^{00}-18^{00}. Ekspozycja stała: *Dzieje miasta Żnina* i *Wybitni ludzie Żnina*.

Lekcje religii w szkołach

Wpływ wyników nauczania na uposażenie

Władze Kościoła chcą, aby państwo płaciło księżom za naukę religii w szkołach.

Księża, których nie wszyscy szkołach chcieli, deklarowali się uczyć za darmo. Później religia pojawiła się na pierwszym miejscu na świadectwie.

Lekcje religii prowadzone w szkołach są na ogół nudne. Wiem ze swego doświadczenia, że księdza nikt nie słucha. Sam ksiądz też nie jest w porządku - często gdy przychodzimy na 8^{00}, bo jest religia, księdza nie ma. Czy nie może poinformować nas, by przyjść godzinę później? I za co płacić takiemu księdzu? Za to, że połowy lekcji w roku szkolnym w ogóle nie realizuje? Nudzą się na tych zajęciach także i w innych szkołach - do rzadkości należą ciekawe lekcje religii.

Jak by się księża zachowali, gdyby znaleźli się w sytuacji szarego człowieka, gdyby nie mieli - jak większość młodych ludzi chcących założyć rodzinę - gdzie mieszkać, gdyby nie mieli pięknych domów, gdyby płacili spółdzielni mieszkaniowej czynsz za mieszkanie, gdyby płacili podatki, gdyby nie jeździli pięknymi samochodami?

Pieniądze na pensje dla księży miałyby iść z budżetu państwa, na który składają się wszyscy, także niewierzący. Księża odpowiadają, że w Polsce jest 90 procent katolików. Czy jednak to przekonuje? Niech każdy sobie odpowie, czy te niby 90% katolików w Polsce to naprawdę katolicy?

A przy tak prowadzonej katechizacji ich ilość będzie się sukcesywnie zmniejszać.

ARKADIUSZ MAJSZAK

PSS "SPOŁEM"

PSS "Społem" w Żninie
uprzejmie zaprasza szanownych Klientów na
ZAKUPY
NA IMPREZĘ SYLWESTROWĄ

SZANOWNYM KLIENTOM
ŻYCZYMY
UDANYCH ZAKUPÓW
I SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU 1995

20-027, 20-619 Zarząd

Anteny satelitarne

Daewoo
Daytek PSI 330
= 200 kanałów
= stereo
= odbiór Astry D
= konwerter Sharp
= impuls 22 kHz

specjalnie programowane obrotnice
do zestawów: Telemax Pace, Amstrad, La Sat,

montaż obrotnic Polonia 1, Canal Plus, Polsat, TV Polonia

Żnin, Ogrodowa 25
tel. 22-468